

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
(ПРВИ И ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА)
ЗА ПЕРИОД ОД 01.09.2022.ДО 31.08.2026.

Основна школа“Вук Караџић“

Адреса: Хајдук Вељкова 5, Србобран

Телефон: 021 / 730-040

Е-маил: osvuk_srbobran@mts.rs

www.osvuksrbobran.edu.rs

На основу чл. 69 став 1 и чл.61 Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр.88/2017, 27/2018и др.закон,10/2019, 27/2018 др.закон, 6/2020 и 129/2021), члана 27 Закона о основном образовању и васпитању („Сл. Гласник РС“ бр.55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018-др.закон и 129/2021) и чл. 18 Статута Школе,Школски одбор Основне школе „Вук Караџић“ у Србобрану је на својој седници од _____ године донео одлуку да се усваја:

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „ВУК КАРАЏИЋ“
(ПРВИ И ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА)
ЗА ПЕРИОД ОД 01.09.2022.ДО 31.08.2026.

- Школски програм је документ на основу којег се остварује развојни план и укупан образовно-васпитни рад у школи.
- Школски програм представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира и реализује свој рад.
- Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно старатеља у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика.
- Школски програм се доноси на основу наставног плана и програма у складу са Законом.
- Поједини делови школског програма иновирају се у току његовог остваривања.
- Школа објављује школски програм у складу са Законом и општим актом школе.

Школски програм доноси се на основу Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон, 6/2020 и 129/2021)

Члан 61

Основно и средње образовање и васпитање, специјалистичко и мајсторско образовање и други облици стручног образовања остварују се на основу Школског програма.

Школски програм доноси школски одбор, по правилу на период од четири године.

Школски програм израђује се у складу са Националним оквиром образовања и васпитања и садржи:

- 1) циљеве Школског програма;
- 2) назив, врсту и трајање свих програма образовања и васпитања које школа остварује;
- 3) језик на коме се остварује програм;
- 4) начин остваривања Школског програма;
- 5) начин прилагођавања школског програма према нивоу образовања и васпитања;
- 6) друга питања од значаја за Школски програм.

Ближи услови за израду Школског програма уређују се посебним законом. Односно Законом о основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 129/2021):

Члан 27

Основно образовање и васпитање остварује се на основу Школског програма.

Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно другог законског заступника у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика.

Школски програм се доноси у складу са Законом. Национални савет националне мањине даје мишљење на школски и васпитни програм установа за које је утврђено да су од посебног значаја за националне мањине. Поједини делови Школског програма иновирају се у току његовог остваривања. Школа објављује Школски програм у складу са Законом и општим актом школе.

Школски програм садржи:

- 1) циљеве Школског програма;
- 2) план наставе и учења основног образовања и васпитања;
- 3) програме обавезних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 4) изборне програме по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 5) програме активности по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 6) програм допунске и додатне наставе;
- 7) програм културних активности школе;
- 8) програм школског спорта и спортско-рекреативних активности;
- 9) програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања;
- 10) програм ваннаставних активности ученика;
- 11) програм професионалне оријентације;
- 12) програм здравствене заштите;
- 13) програм социјалне заштите;
- 14) програм заштите животне средине;
- 15) програм сарадње са локалном самоуправом;
- 16) програм сарадње са породицом;
- 17) програм излета, екскурзија и наставе у природи;
- 18) програм рада школске библиотеке;

19) начин остваривања других области развојног плана школе који утичу на образовно-васпитни рад.

Индивидуално образовни планови свих ученика који се образују по прилагођеном програму чине прилог школског програма, а налазе се у посебним регистраторима код лица одговорног за заштиту података о личности.

Школски програм, нарочито у школи за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, садржи и:

- 1) начин прилагођавања рада и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад;
- 2) начин прилагођавања циљева и исхода, као и садржаја образовно-васпитног рада и
- 3) начин остваривања додатне подршке за ученике школе.

Саставни део Школског програма је и Програм безбедности и здравља на раду који обухвата заједничке активности школе, родитеља, односно других законских заступника и јединице локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

У оквиру Школског програма, за децу и ученике који не познају српски језик, школа може да реализује и програм за стицање елементарних знања из српског језика.

Начела израде Школског програма, Члан 28:

Школски програм утемељен је на начелима:

- 1) усмерености на процесе и исходе учења;
- 2) заснованости на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма;
- 3) уважавања узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;

Основна школа остварује Школски програм основног образовања и васпитања. Основно образовање траје осам године и остварује се у два образовна циклуса:

Први циклус обухвата први до четвртог разреда, за који се организује разредна настава. Изузетно, настава страног језика, изборних и факултативних предмета може се организовати као предметна настава.

Други циклус обухвата од петог до осмог разреда и остварује се као предметна настава.

Школски програм се доноси и усваја на Школском одбору за четири школске године и односи се на период од 01.09.2022. до 31.08.2026.

ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Циљеви Школског програма произилазе из циљева образовања и васпитања датих у Члану 8 Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр.88/2017, 27/2018 и др.закон,10/2019, 27/2018 др.закон, 6/2020 и 129/2021), као и циљева програма обавезних, обавезних изборних и изборних наставних предмета и ваннаставних активности:

1. Обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика
2. Обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу
3. Шири обухват деце предшколским васпитањем и образовањем и свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
4. Развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности
5. Развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња
6. Континуирано унапређење квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси
7. Развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења
8. Пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима
9. Развијање кључних компетенција за целовито животно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологије
10. Развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења
11. Оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота
12. Развијање позитивних људских вредности
13. Развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства
14. Развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном друштву
15. Развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавање различитости
16. Развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине

17. Повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања
18. Повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

НАСТАВНИ ЈЕЗИК

Школски програм се реализује на српском језику у свим разредима од првог до осмог, као и у одељењима за ученике са сметњама у развоју. Сви остали облици образовно-васпитног рада такође се реализују на српском језику.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Исходи образовања и васпитања су основа за планирање, праћење и вредновање образовања и васпитања.

Исходи образовања и васпитања су јасни искази о томе шта се од ученика очекује да зна, разуме и да је способан да покаже, односно уради након завршеног одговарајућег нивоа образовања и васпитања.

Исходи образовања и васпитања су основа за планирање, праћење и вредновање образовања и васпитања.

Исходи образовања и васпитања на којима се заснива и план наставе и учења ОШ „Вук Караџић“ представљају способност ученика да:

- 1) изрази и тумачи идеје, мисли, осећања, чињенице и ставове у усменој и писаној форми;
- 2) прикупља, анализира, организује и критички процењује информације;
- 3) користи српски језик, односно језик националне мањине и страни језик у зависности од културног наслеђа и средине, потреба и интересовања;
- 4) ефикасно и критички користи научна и технолошка знања, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
- 5) ради ефикасно са другима као члан тима, групе, организације и заједнице;
- 6) зна како да учи;
- 7) уме да разликује чињенице од интерпретација;
- 8) примењује математичко мишљење и знање у циљу решавања низа проблема у свакодневним ситуацијама;

- 9) поуздано, критички и одговорно према себи и другима користи дигиталне технологије;
- 10) одговорно и ефикасно управља собом и својим активностима;
- 11) ефикасно и конструктивно учествује у свим облицима радног и друштвеног живота, поштује људска права и слободе, комуницира асертивно и ненасилно посебно у растућој разноликости друштава и решавању сукоба;
- 12) покреће и спремно прихвата промене, преузима одговорност и има предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха;
- 13) остварује идеје, планира и управља пројектима ради постизања циљева који доприносе личној афирмацији и развоју, друштвеној или привредној активности;
- 14) схвата свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разуме да нису изоловани;
- 15) има свест о сопственој култури и разноликости култура, уважава значај креативног изражавања идеја, искустава и осећања путем различитих медија, укључујући музику, књижевност, извођачке и визуелне уметности.

Остваривање исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања и васпитања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

**ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА, СА
НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ**

**ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

(редовна одељења и одељења за ученике са сметњама у развоју)

Ред. бр.	А ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ разред		ДРУГИ разред		ТРЕЋИ разред		ЧЕТВРТИ разред	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
5.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
9.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
А УКУПНО		20	720	20	720	21	756	21	756
Ред. бр.	Б ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1	Верска настава /Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матерњи језик * /говор са елементима националне културе	2	72	2	72	2	72	2	72
Б УКУПНО		1-3*	36-108*	1-3*	36-108*	1-3*	36-108*	1-3*	36-108*
УКУПНО: А + Б		20-22*	720-792*	21-23*	756-828*	21-24*	756-864*	21-24*	756-864*

Облици образовно- васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности

Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ разред		ДРУГИ разред		ТРЕЋИ разред		ЧЕТВРТИ разред	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	20-22*	720-792*	21-23*	756-828*	21-24*	756-864*	21-24*	756-864*
2.	Пројектна настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Додатна настава					1	36	1	36
5.	Логопедске вежбе у школи за ученике са сметњама у развоју	2	72	2	72	2	72	2	72
6.	Психомоторне вежбе у школи за ученике са сметњама у развоју	2	72	2	72	2	72	2	72
7.	Настава у природи	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ разред		ДРУГИ разред		ТРЕЋИ разред		ЧЕТВРТИ разред	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија и излети	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

(редовна одељења и одељења за ученике са сметњама у развоју)

Ред. бр.	А ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ разред		ШЕСТИ разред		СЕДМИ разред		ОСМИ разред	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
4.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	68
6.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	Физика	-	-	2	72	2	72	2	68
8.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
9.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
10.	Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68
11.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
12.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
13.	Физичко и здравствено васпитање	2	72	2	72	3	108	3	102
А УКУПНО		24	918	25	954	28	1008	28	952
Ред. бр.	Б ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1.	Верска настава / Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Други страни језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Матерњи језик /говор са елементима националне културе	2	72	2	72	2	72	2	72
Б УКУПНО		5	180	5	180	5	180	5	102
УКУПНО: А + Б		29	1026	30	1062	33	1116	33	1054

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни програм

Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ разред		ШЕСТИ разред		СЕДМИ разред		ОСМИ разред	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27	1026	28	1062	31	1116	31	1054
2.	Слободне наставне активности	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34
Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ разред		ШЕСТИ разред		СЕДМИ разред		ОСМИ разред	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Екскурзија	до 2 дана годишње		до 2 дана годишње		до 2 дана годишње		до 3 дана годишње	

Наставни план основног образовања и васпитања, као и програми обавезних и изборних предмета по разредима остварују се на основу планова из Правилника о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања датих у Просветном гласнику број 10, од 14.12.2017, бр. 12, од 05.07.2018, бр. 15, од 30.08.2018, бр. 18, од 17.12.2018, бр. 1, од 11.02.2019, бр. 2, од 09.04.2020. и Правилника о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања, датих у Просветном гласнику бр. 6, од 06.07.2017, бр. 8, од 30.08.2017, бр. 9, од 30.10.2017, бр. 12, од 05.07.2018. и бр. 15, од 30.08.2018.

Остваривање Школског програма реализоваће се поштујући специфичности наше школе, односно уважавајући да се у њој реализује настава у двосменском раду, редовна настава, настава у одељењима за ученике са сметњама у развоју, настава која се реализује кроз индивидуалне образовне планове наших ученика, као и образовно-васпитни рад у продуженом боравку. Такође ће се реализовати и кроз активности предвиђене Школским развојним планом за период 2020-2025. године и кроз пуну сарадњу и заједничке активности и пројекте са свим расположивим ресурсима локалне заједнице.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

У школи се реализује настава мађарског језика са елементима националне културе. Предмет бирају ученици редовних и одељења за ученике са сметњама у развоју који су заинтересовани за његово изучавање и реализује се са по два часа недељно у оба циклуса.

Други страни језик чија се настава реализује у школи је немачки језик.

Школа нуди ученицима избор између два обавезна изборна предмета: верска настава и грађанско васпитање. У оквиру верске наставе заинтересовани ученици факултативно изучавају калиграфију.

У другом циклусу школа нуди следеће слободне активности: цртање, сликање, вајање, чуваре природе, музиком кроз живот, уметност, медијску писменост и домаћинство (у складу са Правилником у појединим разредима, као што је и исказано у горњим табелама).

ПРОГРАМИ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

План наставе и учења, односно програми активности по разредима дати су у горњима табелама. Начини и поступци за њихово остваривање темеље се превасходно на развоју кључних компетенција код ученика, као и достизање стандарда и исхода прдвиђених Законом. Такође, један од базичних принципа на коме се темељи Школски програм је индивидуални приступ у настави, односно методе прилагођавања сваком поједином ученику. Значајна пажња такође се посвећује транзицији у образовању, приликом уписа у основну школу, приликом преласка са циклуса на циклус и приликом уписа у средњу школу.

Активности ученика и наставника у школи реализоваће се тако да развијају **КЉУЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ** за целоживотно учење:

1. Компетенције комуникације на матерњем језику
2. Компетенције комуникације на страном језику
3. Математичке, научне и технолошке компетенције
4. Дигитална компетенција
5. Учење учења
6. Друштвене и грађанске компетенције
7. Компетенције за иницијативу и предузетништво
8. Културолошка освешћеност и изражавање

У циљу припреме наших ученика за успешно оспособљавање за решавање проблема, стицање функционалних знања, лично остварење и развој, као и укључивање у друштвене токове, запошљавање и успешну каријеру, нарочито ће се развијати следеће међупредметне компетенције:

1. Компетенција за учење
2. Компетенција за одговорно учешће у демократском друштву
3. Естетичка компетенција
4. Компетенција комуникације
5. Компетенција одговорног односа према окоolini
6. Компетенција одговорног односа према здрављу
7. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
8. Рад са подацима и информацијама
9. Сарадња
10. Дигитална компетенција

Активности ученика по разредима дате су у одељку План наставе и учења основног образовања и васпитања, у табелама и по циклусима. Активности наставника и ученика биће усмерене ка потпуној активацији и укључивању свих ученика у рад, омогућавањем ученицима да сходно својим интересовањима имају могућност избора активности и садржаја, тема и пројеката. Активности ће бити реализоване тако да се пред децу постављају мотивишући, достижни и задаци из зоне наредног развоја. Наставник је тај који на основу добро перципиране и анализиране слике стања у сваком одељењу, води ученике кроз процес учења.

КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ

Учење је процес стицања знања и вештина, развијања свести и ставова неопходних за лични и професионални развој и активно учешће у друштвеном животу. Способност за целоживотно учење обухвата све компетенције које се стичу образовањем. Компетенција за учење основа је целоживотног учења. Ученик треба да буде оспособљен и мотивисан да схвати значај учења; изабере одговарајуће методе; прати сопствени напредак током учења и усмерава учење у складу са намерама и циљем који има. Ученик стиче нова знања и вештине, примењујући претходно учење и ваншколско искуство. Развија свест и о стваралачкој природи учења. Истрајан је и превазилази тешкоће у учењу.

- Има позитиван и одговоран однос према учењу.
- Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје.
- Користи различите изворе информација и има критички однос према њима.
- Примењује одговарајуће начине учења у складу са циљевима, садржајем, интересовањима, условима и временом.
- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања.

ОДГОВОРНО УЧЕШЋЕ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ

Ученик разуме и прихвата значај принципа правде, слободe, солидарности, националне, верске, родне и етничке равноправности и одговорности – као темеља демократског друштва, активно учествујући у животу школе (одељенска заједница, вршњачки тим, ученички парламент и сл.) и заједница којима припада (нпр. породица, локална заједница) у складу са својим узрастом. Поштује и залаже се за поштовање дечјих и људских и мањинских права, као и личног и националног достојанства. Упознаје себе, развија своје друштвене улоге и јача свој идентитет, лични интегритет, самосталност, самопоуздање и позитиван однос према другима. Поштује равноправност различитих заједница, њихову традицију и културни идентитет. Одговоран је за изборе и одлуке које чини и понаша се хумано и с уважавањем према другима. Аргументовано заступа ставове и мишљења уважавајући супротна гледишта, као и усвојене процедуре доношења одлука.

- Има позитиван став према поштовању људских права и слобода.
- Зна дечја и основна људска права и одговорности, уме да препозна њихово кршење и способан је да их аргументовано брани.
- Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву.
- Примењује процедуре демократског друштва у одлучивању и избору; поштује одлуке већине и уважава мишљења мањине.
- Негује своју националну културну баштину и активно учествује у интеркултуралном дијалогу.
- Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима (нпр. хуманитарне, еколошке, културно-уметничке акције; борба против насиља и дискриминације по било ком основу (нпр. верском, националном, родном, узрачном, етничком...); акције против болести зависности, злостављања животиња, итд.).

ЕСТЕТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Ученик влада основним значењем појмова култура и естетичка вредност¹. Естетичку вредност не везује само и искључиво за уметност, већ и за друге садржаје: природне или биологистичке (нпр. непоновљивост природе), социолошке или идеолошке (човеково деловање на природу, односи унутар заједнице), емотивно-афективне (креативност и стваралачко мишљење и понашање² како појединца, тако и групе) и практичне (појмови, модели, поступци, теоријске основе игре, литерарних, ликовних, музичких и сценских облика и сл.).

- Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену (свакодневни говор у приватном и јавном животу, електронским и штампаним медијима, дизајну и другим видовима комуникације...), научно мишљење, друштвени односи, друштво и појаве у друштву.
- Показује позитиван однос према сопственој и култури других заједница, упознаје и разуме њихове вредности, повезује културну и природну баштину са историјским и географским контекстом и доприноси очувању природних и културних добара.
- Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања.
- Употребљава основне појмове, схеме и правила која припадају теоријама уметничких грана које постоје у основном образовању.
- Показује осетљивост за еко-културу и културу свакодневног живљења и има критички однос према употреби и злоупотреби природе

<p style="text-align: center;">КОМУНИКАЦИЈА</p>	<p>Ученик комуницира на сврсисходан и конструктиван начин у приватном, јавном, и образовном контексту. Прилагођава начин и средства комуникације карактеристикама ситуације. Користи на одговарајући и креативан начин језик и стил комуникације специфичан за различите научне, техничке и уметничке дисциплине. У комуникацији уме да изрази мишљење, осећања и ставове и да представи своје циљеве на позитиван, конструктиван и аргументован начин поштујући и уважавајући другог. Критички процењује садржај и начин комуникације у различитим ситуацијама. Има развијену свест о значају конструктивне комуникације и активно доприноси неговању културе дијалога у заједницама којима припада.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познаје различите облике комуникације и њихове одлике (усмену и писану, невербалну, телефоном, путем интернета, итд.). • Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене. • Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. • Користи на одговарајући и креативан начин језик и стил који је специфичан за различите дисциплине; кроз комуникацију негује културу изражавања и чува језички идентитет. • Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица.
<p style="text-align: center;">ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА ОКОЛИНИ</p>	<p>Ученик стиче знања и развија свест о дејству људских активности на животну средину и природу; усваја ставове о неопходности очувања непосредне и шире околине и развија способности активног деловања ради очувања средине у школи, непосредној околини и породици. Познаје људске активности и начин на који оне могу да угрозе или унапреде околину, живи свет и природу у окружењу. Одговоран је према квалитету сопственог живота, што обухвата и однос према околини и однос према здрављу. Разуме сопствену одговорност и одговорност заједнице у изградњи личне и заједничке будућности, као и будућности наредних генерација. У области одрживог развоја – зна основне поставке одрживости, разуме принципе одрживог развоја и практикује активности које га подржавају.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уочава чиниоце и понашања који нарушавају природу и квалитет животне средине у широј околини и свакодневном животу; развија свест о положају човека у природи и његовој одговорности за стање животне средине и природе. • Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, могу унапредити стање и квалитет животне средине и природе. • Спознаје везу између квалитета животне средине и квалитета свог живота и разуме да се његова добробит и добробит заједнице и друштва огледа и у квалитету и одрживости његове околине. • Практикује активности које подстичу одрживост, на пример штедња воде и енергије, разврставање отпада, рециклажа; повезује значај тих активности за свој будући живот, живот заједнице, као и живот будућих генерација. • Активно се укључује у друштвене акције у школи и заједници које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и ка одрживом развоју. • Процењује и вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада, и одређује какав утицај оне имају на животну средину, квалитет живота и здравља и одрживи развој.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА ЗДРАВЉУ</p>	<p>Ученик користи знања, вештине и усваја ставове ради очувања и унапређивања психофизичког здравља. Одговоран однос према здрављу укључује развијање свести о важности сопственог здравља и безбедности, знања о основним чиниоцима који утичу на здравље и практиковање здравих животних стилова. Својим понашањем, као појединац и део различитих група и заједница, промовише здравље, заштиту здравља и здраве стилове живота. Уочава опасности по здравље и доноси одлуке значајне за превенцију болести и очување здравља и укључује се у друштвене активности значајне за превенцију болести и очување здравља.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познаје улогу и значај воде и састојака намирница, примењује правила и принципе здраве исхране (редовност, важност доручка, умереност, разноврсност, начин прераде намирница) и зна последице неправилне исхране. • Познаје основне карактеристике неких болести органа, принципе преноса заразних болести и шта их изазива и примењује мере превенције, личне хигијене и хигијене простора. • Познаје могуће последице болести зависности насталих злоупотребом психоактивних супстанци укључујући и последице других облика болести зависности (нпр. интернет, клађење, дијете) и свестан је здравствених, породичних и социјалних последица сопственог избора. • Разуме утицај природних појава и индустријских производа (фармацеутских, техничких, хемијских, итд.) на здравље, чита декларације и упутства на производима, слуша савете стручњака и према њима поступа. • Препознаје сигурносне и здравствене ризике у животу и раду, примењује мере заштите, предвиђа и избегава опасне ситуације, познаје начине пружања прве помоћи и својим понашањем промовише здравље и сигурност. • Бира стил живота и навике, имајући на уму добре стране и ризике тог избора. Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ПРЕДУЗИМЉИВОСТ И ОРИЈЕНТАЦИЈА КА ПРЕДУЗЕТНИШТВУ</p>	<p>Ученик препознаје могућности у школи и заједници да идеју претвори у активност, покреће и спремно прихвата промене, преузима одговорност, показује иницијативу и јасну оријентацију ка остварењу циљева и постизању успеха. Ученик кроз образовање стиче свест о сопственим потенцијалима и интересовањима и бива оснажен да самостално доноси одлуке о изборима будућег образовања, занимања и професионалне оријентације. Реализује унапред осмишљене идеје и учествује у пројектима који се тичу школе и локалне заједнице. Ученик стиче знања о карактеристикама одређених послова и радних места, разуме свет рада и пословања из перспективе друштва и спреман је на волонтерски рад и покретање хуманитарних акција.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прилагођава се друштвеним и економским променама, усмерен је на развој нових вештина, које примењује у практичном раду; суочава се са неизвесностима на иницијативан и предузимљив начин. • Препознаје сопствене предности и своје могућности у односу на будуће образовање и професионалну оријентацију. • Спреман је да учествује у самосталним и тимским пројектима; способан је да развије идеју, представи је, образложи и преговара у тиму о њеној реализацији; учествује у активностима са другима у оквиру своје тимске улоге. • Мотивисан је и зна да истакне своје добре особине које су важне за обављање школских и радних задатака и користи CV и мотивационо писмо да опише своје компетенције, жеље и очекивања. • Зна да постави реалне циљеве и на основу датих могућности уме да планира и проналази начине њиховог остваривања.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">РАД С ПОДАЦИМА И ИНФОРМАЦИЈАМА</p>	<p>Ученик разуме значај коришћења поузданих података и информација у процесу учења, њихову примену за рад, доношење одлука и свакодневни живот. Користи знања и вештине из различитих предмета да представи, прочита и протумачи податке користећи текст, бројеве, дијаграме и различите аудио-визуелне форме. Ученик користи и самостално проналази различите изворе информација и података, (библиотеке, медије, интернет, институције, личну комуникацију, итд.), критички разматра њихову поузданост и ваљаност, разврстава их и повезује релевантне информације из различитих извора.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зна да је за разумевање појава и догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке и разликује податак/информацију од њиховог тумачења. • Користи податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењује њихову поузданост и препознаје могуће грешке уз помоћ наставника. • Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их, повезујући их са претходним знањем из различитих области. • Селектује, обрађује наводећи извор и аутора, чува и презентује податке у различитим форматима, укључујући и ИКТ. • Разликује јавне и приватне податке и користи основна правила чувања приватности података.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА</p>	<p>Ученик примењује знање из различитих предмета, искуство стечено изван школе, интелектуалне, емоционалне и социјалне способности у проналажењу одговора/решења у за њега новим ситуацијама које се јављају током учења, као и у свакодневном животу. Оспособљен је да у циљу решавања проблемских ситуација селективно и сврсисходно користи књиге и друге изворе информација, алате, помоћ наставника, ученика и других особа из школског и ваншколског окружења. Ученик је мотивисан да реши проблемску ситуацију, истрајава у решавању, проналази/осмишљава решење проблемских ситуација, процењује тачност решења и начин решавања.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе и односе између њих у светлу претходно стечених знања у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства. • Планира стратегију решавања проблема (претпоставља решења, планира редослед активности, избор извора информација, средстава/опreme коју ће користити, са ким ће сарађивати, са ким ће се консултовати). • Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем различитих предмета и ваншколским искуством. • Самостално или консултујући друге особе (вршњаке, наставнике, родитеље) преиспитује начин решавања проблема, алтернативне начине решавања, тачност и прецизност решења. • Формулише објашњења и закључке на основу резултата до којих је дошао у раду, презентује их и дискутује са другим особама и преиспитује их у светлу добијених коментара. Стечена нова сазнања и вештине повезује у јединствену целину са претходним. • Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">САРАДЊА</p>	<p>Ученик развија способност да у сарадњи са другима или да се као члан групе ангажује на заједничком решавању проблема или реализацији заједничких пројеката. Учествоје у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, солидарности и сарадње. Активно, аргументовано и конструктивно доприноси раду групе у свим фазама групног рада: формирање групе, формулисање заједничких циљева, усаглашавање у вези са правилима заједничког рада, формулисање оптималног начина за остварење заједничких циљева на основу критичког разматрања различитих предлога, подела улога и дужности, преузимање одговорности за одређене активности, надгледање заједничког рада и усклађивање постигнутих договора са новим искуствима и сазнањима до којих се долази током заједничког рада и сарадње. У процесу договарања, уме да изрази своја осећања, уверења, ставове и предлоге. Подржава друге да изразе своје погледе, прихвата да су разлике у погледима предност групног рада и поштује друге који имају другачије погледе. У сарадњи са другима залаже се да се одлуке доносе заједнички на основу аргумената и прихваћених правила заједничког рада.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. • Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару. • Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе. • Одговорно и савесно извршава заједничке активности стављајући интересе групе изнад сопствених. • Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНЦИЈА</p>	<p>Ученик је способан да користи одређена средства из области информационокомуникационих технологија (уређаје, софтверске производе и сервисе из области електронских комуникација) на одговоран и критички начин ради ефикасног испуњавања постављених циљева, задатака и сопствених потреба у свакодневном животу и образовању. Познаје основне карактеристике информационо-комуникационих технологија (у даљем тексту: ИКТ), односно њихов утицај и значај на живот и рад појединца и заједница. Уме да одабере одговарајуће ИКТ средство и да га користи на одговоран и креативан начин у свакодневним активностима (учење и креативан рад; сарадња; комуникација; решавање проблема; организација, обрада, размена и презентација информација). Приликом коришћења ИКТ-а, свестан је ризика за сопствену и туђу сигурност и добробит, поштује приватност и одговорним поступањем штити себе и друге.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уме да претражује, критички анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа средства ИКТ-а. • Уме да представи, организује и обликује одређене информације, користећи на ефикасан начин могућности ИКТ средства. • Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин. • Ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу. • Препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу ИКТ-а.

ОДЕЉЕЊА ЗА УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ

У школи се образовно-васпитни рад реализује и у одељењима за ученике са сметњама у развоју, а у складу са Законом о основном образовању и васпитању („ Сл. гласник РС“, бр.88/2017, 27/2018 и др.закон,10/2019, 27/2018 др.закон, 6/2020 и 129/2021), и Правилником о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику (Сл. гласник РС, 80/2018).

У складу са посебно образложеним мишљењем Интерресорне комисије и уз сагласност и сарадњу са родитељима ученика, ученици чија је природа и специфичност сметњи у развоју таква да се образовањем у редовним одељењима не могу достићи исходи предвиђени измењеним индивидуалним образовним планом и поред реализованих мера индивидуализације и додатних подршки, ученици се образују у одељењима за ученике са сметњама у развоју.

У школи се формирају комбинована одељења ученика са сметњама у развоју, у складу са Стручним упутством о формирању одељења и најбољим интересима ученика.

Наставни план ученика у одељењима са сметњама у развоју дат је у одељку План наставе и учења основног образовања и васпитања.

Распоред активности у одељењима је такав да је прилагођен могућностима ученика. Организован је у мањим, хетерогеним групама, а трајање часова је прилагођено, тј. образовно-васпитне активности се реализују у току 30 минута.

Сви ученици који се образују у овим одељењима наставу похађају по ИОП-2, такође им се, по завршеном основном образовању прилагођава и завршни испит.

Индивидуално образовни планови

Индивидуално образовни планови свих ученика који се образују по прилагођеном програму чине прилог Школског програма, а налазе се у посебним регистраторима код лица одговорног за заштиту података о личности.

Основни задатак школе је да омогући ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом стицање основног образовања заједно са остали ученицима, а када је процена да је то у најбољем интересу детета у одељењима за ученике са сметњама у развоју. Ученицима којима је потребна додатна образовна подршка израђују се ИОП1 и ИОП2, а даровитим ученицима, са посебним способностима и интересовањима, обогаћени ИОП3.

У школи ради Тим за инклузивно образовање, кога чине психолог и наставници, а за сваког ученика се формира посебан Тим за пружање додатне подршке. Основа за израду и реализацију сваког ИОП-а је израда персонализованог и квалитетног педагошког профила у којој учествују наставници, родитељи, стручна служба и по потреби друге особе од поверења.

За сваког ученика појединачно, узимајући у обзир све његове специфичности, израђује се ИОП који садржи:

- Личне податке и податке о тиму за додатну подршку
- Педагошки профил као полазну основу за израду ИОП-а у коме су наведене јаке стране ученика, као и потребе за подршком
- План мера индивидуализације
- Активности наставника и ученика са циљем индивидуализованог начина рада, избора адекватних метода и техника рада прилагођених ученику, као и наставних средстава
- План рада по предметима
- План транзиције у наредне циклусе образовања
- План мера за спречавање осипања из образовног система
- Дневни распоред активности
- Евалуацију ИОП-а као начин праћења његове реализације

Начин прилагођавања услова, циљева и исхода, додатне подршке за извођење о-в рада

У табели која следи приказани су начини прилагођавања:

1. Рада и услова у којима се изводи о-в рад
2. Начин прилагођавања циљева и исхода, као и садржаја о-в рада
3. Начин остваривања додатне подршке за ученике школе

АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ
Обезбеђивање свеобухватног уписа у школу	Стручна служба школе, у сарадњи са институцијама локалне заједнице
Рад Тима за инклузивно образовање	Директор, стручна служба, тим
Формирање тимова за додатну подршку ученику (сваком ученику са ИОП понаособ)	Чланови Тима, психолог, родитељи
Израда персонализованог педагошког профила	Чланови Тима, психолог, родитељи
Израда и реализација ИОП који подразумева прилагођавање стандарда постигнућа из једног или више наставних предмета, континуирана евалуација ИОП	Чланови Тима, психолог, родитељи, предметни наставници

Одстрањивање физичких баријера и омогућавање приступа и боравка у свим просторијама школе, креирање универзалног дизајна и архитектонске приступачности	Управа школе, Школски одбор, Локална заједница, пројектни финансијери
Употреба прилагођених наставних средстава и асистивне технологије	Предметни наставници
Ангажовање личних пратилаца	Интересорна комисија, родитељи, наставници, локална самоуправа, Друштво за помоћ МНРО „Бисер“ Србобран
Образовање у посебном одељењу за ученике са сметњама у развоју	Интересорна комисија, родитељи, психолог, наставници
Индивидуални саветодавни рад са ученицима и родитељима-подршка свеукупном развоју	Психолог, родитељи
Прилагођавање завршних испита за ученике са ИОП	Тим за инклузивно образовање, предметни наставници, директор, координатор завршних испита
Превазилажење језичке баријере за ученике који се убудуће буду уписивали, а којима евентуално матерњи језик није српски	Тим за инклузивно образовање, Тим за пружање додатне подршке, наставници, психолог
Организовање образовне подршке у случају дужег изостајања са наставе због болести ради остваривања континуитета у образовању	Тим за пружање додатне подршке, директор, наставници, родитељи, психолог, стручњаци са специјализованим знањима из здравствених установа
Организовање учења на даљину у ситуацијама када је ученик због специфичних разлога одсутан дуже из школе	Тим за пружање додатне подршке, директор, наставници, родитељи, психолог
Подстицање учешћа у свим културним, спортским и рекреативним активностима које организује школа	Управа школе, Тим за инклузивно образовање, школски тимови, наставници, родитељи
Повећање осетљивости свих актера школског живота- запослени, ученици, родитељи, за потпуно укључивање ученика којима је потребна додатна подршка	Тим за инклузивно образовање, директор, психолог, наставници
Континуирано стручно усавршавање наставника и стручних сарадника у складу са инклузивним принципима	Директор, Тим за инклузивно образовање, Тим за стручно усавршавање
Обезбеђивање превоза од места становања до школе за ученике са тешкоћама кретања и сл.	Управа школе, локална самоуправа

Школским програмом предвиђа се и транзиција ученика кроз циклусе образовања, као и мере превенције осипања ученика, које су детаљно изложене у Школском развојном плану 2020-2025. године.

АКЦИОНИ ПЛАН ТРАНЗИЦИЈЕ УЧЕНИКА НА РАЗЛИЧИТИМ НИВОИМА ОБРАЗОВАЊА И ПРЕВЕНЦИЈА ОСИПАЊА УЧЕНИКА

1. ТРАНЗИЦИЈА ДЕЦЕ/УЧЕНИКА ИЗ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ У ОСНОВНУ ШКОЛУ

Циљ активности у овој области је успешна адаптација и транзиција деце/ученика из предшколске установе и деце стасале за упис у први разред, размена информација о ученицима у сарадњи са Предшколском установом „Радост“ и евентуално са Интерресорном комисијом, Домом здравља „Др Ђорђе Бастић“ и Центром за социјални рад, како би свим ученицима била пружена адекватна образовна, здравствена и социјална подршка и како би упис деце био свеобухватан. Активности се односе и на упознавање деце и родитеља са школом, простором, организацијом рада и учитељима у периоду док још увек похађају припремни предшколски програм.

АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ ЗАДАТАКА	УЧЕСНИЦИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Састанак стручне службе ОШ и ПУ ради размене информација о свим будућим ученицима	школски психолог, психолог предшколске установе	Стручна служба ОШ и ПУ, СТИО ОШ и ПУ, васпитачи	март
Покретање поступака пред Интерресорном комисијом за будуће прваке којима ће бити потребна процена додатне образовне подршке	педагог ПУ, школски психолог, СТИО ПУ, СТИО ОШ	родитељи, стручна служба обе установе, васпитачи	март, април
Дани отворених врата у школи са циљем упознавања будућих првака са школским простором, учионицама, продуженим боравком, будућим учитељима у одељењима и продуженом боравку (по групама)	педагог ПУ, школски психолог	васпитачи, учитељи, учитељи у продуженом боравку	април
Упис будућих првака	школски психолог	школски психолог, деца, родитељи	април, мај
Формирање и уједначавање одељења првог разреда по свим релевантним варијаблама, уважавајући специфичне особености и образовне потребе сваког детета, као и мишљења и препоруче родитеља и ПУ	школски психолог	психолог школе, учитељи првог разреда	јун-август
Пријем првака (приредба старијих другара, први	учитељи	директор, психолог школе, учитељи,	31.август

родитељски састанак, упознавање родитеља са наставницима енглеског језика и верске наставе, радом школе и продуженог боравка)		ученици 4. разреда, ученици 1. разреда, родитељи	
Трибина за родитеље „Првак у породици“ (трибина коју традиционално одржава психолог школе, уз презентацију на видео биму, са циљем пружања савета и препорука родитељима за успешну адаптацију ученика)	школски психолог	директор, школски психолог, учитељи првог разреда, учитељи из продуженог боравка, родитељи	септембар
Обезбеђивање додатне образовне подршке ученицима првог разреда, којима је неопходна	школски психолог, СТИО, учитељи	Тим за пружање подршке ученику, учитељи, родитељи, школски психолог	током године

2. ТРАНЗИЦИЈА УЧЕНИКА СА ПРВОГ НА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА

Циљ активности у овој области је успешна транзиција ученика наше школе са разредне на предметну наставу, добијање и размена свих релевантних информација о ученицима, као и успешна комуникација и сарадња наставника, родитеља и ученика.

АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ ЗАДАКА	УЧЕСНИЦИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Реализација часова наставних предмета предвиђених планом и програмом за 5. разред у одељењима 4. разреда (сви предметни наставници, са по два часа током године) са циљем упознавања будућих петака са предметима, наставницима, кабинетима, наставним средствима...	директор, предметни наставници	предметни наставници, учитељи, ученици	током наставне године
Покретање поступака пред Интерресорном комисијом за будуће петаке којима ће бити потребна процена додатне образовне подршке	школски психолог, СТИО ОШ	родитељи, стручна служба установе, учитељи	март, април
Састанак одељењских старешина и учитеља који	директор	учитељи 4. разреда,	септембар

изводе четврти разред, директора и психолога, са циљем размене свих релевантних информацијама о ученицима		одељењске старешине, школски психолог	
Трибина за родитеље ученика 5. разреда „Прелазак са разредне на предметну наставу“, уз презентацију на видео биму, са циљем пружања подршке и давање адекватних савета родитељима	школски психолог	школски психолог, одељењске старешине 5. разреда, родитељи	септембар
Први родитељски састанак у 5. разреду (тема- упознавање са свим особеностима предметне наставе, адаптација ученика)	одељењске старешине	одељењске старешине, родитељи	септембар
Едукативна радионица са ученицима 5. разреда „Ја у петом разреду“	школски психолог	школски психолог, одељењске старешине, ученици	септембар
Обезбеђивање додатне образовне подршке ученицима петог разреда којима је таква подршка потребна	СТИО, школски психолог, предметни наставници	Тимови за пружање подршке, предметни наставници, ученици, од старешине, родитељи	током године
Индивидуалне консултације са циљем успешне адаптације ученика на предметну наставу	одељењске старешине	одељењске старешине, школски психолог, предметни наставници, ученици, родитељи	током године
Обезбеђивање додатне образовне подршке ученицима петог разреда, којима је неопходна	школски психолог, СТИО, учитељи	Тим за пружање подршке ученику, учитељи, родитељи, школски психолог	током године

3. ТРАНЗИЦИЈА УЧЕНИКА ИЗ РЕДОВНОГ ОДЕЉЕЊА У ОДЕЉЕЊА УЧЕНИКА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ

Циљ активности у овој области је успешна транзиција ученика из свих основних школа на територији наше општине, из редовних одељења у одељења ученика са сметњама у развоју, добијање и размена свих релевантних информација о ученицима, као и успешна комуникација и сарадња одељењског старешине, предметних наставника, родитеља и ученика.

АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ ЗАДАТАКА	УЧЕСНИЦИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Упознавање родитеља и ученика са сметњама у развоју са учioniцама, предметима, наставницима, наставним средствима...	директор, предметни наставници	предметни наставници, одељењски старешина, ученици	током наставне године
Индивидуалан рад са учеником и родитељем – старатељем	психолог, родитељ - старатељ	психолог, родитељ-старатељ	у току наставне године
Састанак одељењског старешине и предметних наставника и психолога, са циљем размене свих релевантних информација о ученицима који прелазе из редовног одељења у одељење ученика са сметњама у развоју	психолог школе, одељењски старешина	одељењски старешина, предметни наставници, школски психолог	током наставне године
Родитељски састанак у одељењу ученика са сметњама у развоју (тема- упознавање родитеља са свим особеностима, начином рада, организацијом наставе и адаптација ученика)	одељењски старешина	одељењски старешина, родитељ - старатељ	током наставне године
Обезбеђивање додатне образовне подршке	СТИО, школски психолог, предметни наставници	Тимови за пружање подршке, предметни наставници, ученици, од. старешине, родитељи	током наставне године
Индивидуалне консултације са циљем успешне адаптације ученика на предметну наставу	одељењски старешина	одељењски старешина, предметни наставници, ученици, родитељи	током наставне године

Тестирање ученика, израда педагошког профила	школски психолог, одељењски старешина, предметни наставници	школски психолог, одељењски старешина, предметни наставници, ученик, родитељ	у току наставне године
Вршњачка подршка – другари из одељења ће добровољно и у одређеном периоду помагати новом ученику	директор, одељењски старешина, одељењска заједница, ученици	одељењски старешина, одељењска заједница, ученици	у току наставне године
Укључивање ученика и родитеља у различите школске активности које се организују у школи	директор, одељењски старешина, одељењска заједница, ученици, родитељи	одељењски старешина, одељењска заједница, ученици, родитељи	у току наставне године
Укључивање ученика и родитеља у различите активности које се реализује локална самоуправа	директор, одељењски старешина, одељењска заједница, ученици, родитељи	директор, одељењски старешина, одељењска заједница, ученици, родитељи	у току наставне године

4. ТРАНЗИЦИЈА УЧЕНИКА ИЗ ОСНОВНЕ У СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Циљ активности из ове области је олакшавање транзиције нашим ученицима завршног разреда у средње школе, адекватно професионално усмеравање ученика осмог разреда, посебан акценат је на мотивисању и професионалном усмеравању ученика из друштвено осетљивих група на наставак школовања и после завршене основне школе.

АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ ЗАДАТАКА	УЧЕСНИЦИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Активности из области професионалне оријентације ученика, према посебном плану Тима за професионалну оријентацију – „Петофазни модел“	Тим за професионалну оријентацију	Тим, школски психолог, одељењске старешине 8.разреда, родитељи, ученици	током године
Активности Ученичког	Координатор	Чланови Тима за	током године

парламента (вршњачки тим за професионалну оријентацију у овиру парламента) – израда паноа, постер презентација, текстова на школском сајту и сл.	Ученичког парламента	подршку Ученичком парламенту, ученици	
Прослеђивање свих релевантних информација од стране Министарства, Школске управе, средњих школа итд.	директор	директор, од. старешине	током године
Одржавање трибине за родитеље ученика 8. дазреда „Улога родитеља у професионалном усмеравању ученика“, уз видео презентацију	школски психолог	школски психолог, од. старешине, родитељи	јануар, фебруар
Тестирање ученика 8. разреда (способности, професионална интересовања, особ. личности), израда појединачних профила	школски психолог	школски психолог, наставник информатике, ученици	фебруар
Индивидуално саветодавни рад са свим ученицима завршног разреда – професионално усмеравање и саветовање	школски психолог	школски психолог, ученици, родитељи	фебруар, март
Представљање средњих школа из околине, посета наших ученика Данима отворених врата средњих школа	директор	школски психолог, од. старешине, ученици	током другог полугодишта
Посебне активности професионалног усмеравања ученика из друштвено осетљивих група	школски психолог	школски психолог, одељењске старешине, ученици и родитељи	фебруар, март
Одржавање конференције случаја у вези са уписом појединих ученика, по потреби, са представницима свих релевантних институција, а у вези са уписом у средњу школу	директор	директор, школски психолог, од. старешине, представници институција, ученици, родитељи	током године
Покретање поступака пред Интерресорном комисијом за будуће средњошколце којима ће бити потребна процена додатне образовне подршке, остваривање контаката са стручном службом у одабраним школама, израда мишљења и препорука о ученицима	школски психолог, СТИО ОШ	родитељи, школски психолог, стручна служба средњих школа, од. старешине	март, април

Обезбеђивање додатне образовне подршке ученицима осмог разреда, којима је неопходна	школски психолог, СТИО, учитељи	Тим за пружање подршке, психолог, наставници	током године
---	---------------------------------	--	--------------

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

Допунска и додатна настава реализоваће се по недељном и годишњем фонду часова датим у одељку План наставе и учења.

Додатна настава-додатни рад

За ученике од четвртог до осмог разреда са посебним интересовањима, склоностима и способностима школа организује додатну наставу. Додатни рад се реализује са потенцијално даровитим ученицима за које наставници процене да су изнадпросечних способности и интересовања за наставни предмет или групу наставних предмета. У четвртом разреду додатни рад се реализује из наставног предмета математика, а у другом циклусу Годишњим програмом рада школе је прецизирано из којих наставних предмета се реализује додатни рад. На часовима додатне наставе ученици се припремају и за такмичења у организацији Министарства просвете. Такође, додатна настава се реализује и у Летњој научној школи у Петници, за које школа по правилу, сваке године има кандидата.

Допунска настава

Допунска настава се изводи из оних наставних предмета за које се током о-в рада укаже потреба за додатном подршком ученицима кроз овакав вид наставе. Недељни и годишњи фонд дат је у претходним табелама. Допунску наставу реализују наставници разредне и предметне наставе који одређени предмет реализују у конкретном одељењу.

Припремна настава

У школи се реализују различите врсте припремне наставе - за полагање поправног испита, за полагање разредних испита, као и за полагање завршног испита у основном образовању.

За полагање поправних испита организује се настава из оних наставних предмета из којих су ученици упућени на полагање поправног испита. Настава траје пет дана, по два часа, непосредно пред полагање поправних испита. За ученике осмог разреда који се упућују на поправни испит, настава се организује пред јунски испитни рок, а за остале ученике пред августовски испитни рок.

За полагање завршних испита припремну наставу реализују предметни наставници из чијих предмета ученици полажу завршни испит. Припремна настава реализоваће се током

другог полугодишта осмог разреда, десет дана пред полагање испита са најмање два часа дневно.

Припремна настава за полагање евентуалних разредних испита такође се реализује са по десет часова по сваком наставном предмету из кога се полаже разредни испит.

ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК

План активности у продуженом боравку заснива се на развоју свих кључних и међупредметних компетенција код ученика.

У продужени боравак се уписују ученици првог и другог разреда, чији родитељи се одлуче за овај вид рада њихове деце. Формира се једна хетерогена група, али је циљ школе да се оформи и друга, због повећаног интересовања родитеља из године у годину.

Рад ће бити структурисан тако да продужени боравак задовољава васпитне и образовне потребе ученика, те подстиче развој њихових интересовања и креативности. Активности ће бити атрактивне тако да окупирају дечију пажњу и изазовне у смислу подстицања дечијег развоја. Методе и облици рада ће бити флексибилни и разноврсни (индивидуални, групни рад, тимски рад, активно учење, креативне радионице).

Код појединих ученика, активностима у продуженом боравку покушаће се превазићи недостаци и проблеми који се уочавају у пракси редовне наставе, односно пружаће се додатна образовна подршка и оснаживање.

Самосталним и групним радом, уз стручно-педагошку помоћ и сарадњу са наставником, ученици у продуженом боравку ће усвајати нова знања, умења и навике, односно организовано и плански утврђивати, продубљивати и примењивати стечена знања.

План дневних активности у продуженом боравку (уколико школа ради у једној смени):

- 9:00-10:00 Дезинфекција и проветравање учионице
- 10:00-11:30 Пријем ученика/слободне активности/слободно време
- 11:30-11:50 Спремање учионице
- 11:50-12:20 Хигијенска припрема за ручак и ручак
- 12:20-14:00 Образовно васпитни рад – часови учења
- 14:00-15:00 Боравак на свежем ваздуху /слободне активности

План дневних активности у продуженом боравку (уколико школа ради у две смене):

прва смена

- окупљање ученика
- доручак
- слободно време-игра
- учење и израда домаћих задатака
- друштвене игре, радионице, секције, спортске игре, хоби, филмови, музика, цртање, сликање, вајање, читање обавезне и домаће лектире, читање дечијих часописа,...
- припрема за ручак и ручак
- одлазак на наставу

друга смена

- окупљање ученика након наставе
- ручак
- слободно време-игра
- учење и израда домаћих задатака
- друштвене игре, радионице, секције, спортске игре, хоби, филмови, музика, цртање, сликање, вајање, читање обавезне и домаће лектире, читање дечијих часописа, ...
- одлазак кући

Учење и израда домаћих задатака ће бити у складу са Годишњим планом рада школе, Школским програмом, односно Планом и програмом у првом и другом разреду.

Осим наведених дневних активности, предвиђено је да ученици који похађају продужени боравак организовано посећују културно-просветне установе, изложбе, дечије представе и да учествују у школским манифестацијама.

Активности наставника у продуженом боравку ће осим планирања и припреме и непосредног рада са ученицима, обухватати и консултације са наставницима у редовној настави и стручном службом школе у вези са реализацијом активности и ангажовањем ученика, као и сарадњу са родитељима у циљу успешније реализације планираних садржаја, у оквиру родитељских састанака или „ Дана отворених врата“.

Наставници ангажовани у раду продуженог боравка водиће педагошку документацију (присуство ученика, оперативни план активности за учење, домаће задатке, активности у слободном времену и запажања и препоруке о укупном развоју и напредовању ученика).

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Програм културних активности школе реализујује се са циљем развоја следећих компетенција код ученика:

1. Културолошка освешћеност и изражавање, способност да се схвати значај креативних идеја, искустава и емоција у различитим медијима- музика, књижевност, плес, ликовна уметност и др.
2. Естетичке компетенције, као једне од кључних међупредметних компетенција
3. Компетенција за учење
4. Компетенција комуникације
5. Компетенција сарадње

У школи постоји Тим за културну активност школе, који је носилац задатака из области програма културних активности, али се у њих укључују и сви остали запослени, ученици, родитељи и представници локалне заједнице.

У школи ће се организовати обележавање свих значајних датума, као што су пријем првака, Дечија недеља, Дан општине Србобран, Дан школе, разредне приредбе за крај полугодишта, Новогодишња приредба, Светосавске свечаности, Дан духовности, Дан жена, Дан планете Земље, традиционални концерт школског хора, приредба поводом мале матуре и сл.

Такође, кроз активности ће се укључити и друге школе и локална средина – Дом културе, Библиотека, културно уметничка друштва, невладине организације и други.

Ученици млађих разреда ће припремити приредбе за крај првог и другог полугодишта и приредбу за свечани пријем првака. Ученици другог и четвртог разреда реализују приредбу на крају првог полугодишта, а ученици првог и трећег разреда на крају другог полугодишта. Реализатори приредбе су наставници разредне наставе и предметни наставници који реализују наставу у првом циклусу (енглески језик, верска настава, мађарски језик).

Ученици који похађају продужени боравак се укључују у приредбе на крају полугодишта, као и свечаност поводом пријема будућих првака, а реализују и самостално приредбе и радионице. Заједничким активностима ће се обележити Дечија недеља на нивоу школе.

Током године ће се континуирано реалзовати активности које развијају културне и естетичке компетенције ученика, као што су изложбе ликовних радова, приредбе драмских секција, рецитали, обележавање Дана духовности, Доситејеви дани, Дан матерњег језика,...

Ученици наше школе, предвођени својим наставницима ће учествовати на литерарним и ликовним конкурсима.

Хор и рецитаторска секција школе ће се одазивати на позиве локалне самоуправе у обележавању свих важних манифестација у општини.

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Програм школског спорта и спортско-рекреативних активности реализује се са циљем развоја следећих компетенција код ученика:

1. Одговоран однос према здрављу
2. Одговоран однос према околини
3. Комуникација
4. Сарадња
5. Компетенција за учење

У школи постоји Тим за школски спорт који је носилац активности из ове области, али се у њу укључују и сви остали запослени, ученици, родитељи и представници локалне заједнице.

Ради правилног развоја и неговања здравих стилова живота у школи је формиран тим који ће планирати и реализовати спортске активности ученика на нивоу школе и на нивоу Општине у сарадњи са другим школама. Активности ће бити тако конципиране да обезбеде учешће свих ученика школе. Једна недеља школског спорта ће бити реализована у септембру, а једна у априлу. Ученици ће бити активно укључени у реализацију кроса, као и разноврсних спортских такмичења на свим нивоима, од школског до републичког.

Школа се одазива на позиве за учешће у свим спорстким манифестацијама које се организују како у држави, тако и у локалној заједници, као што је Традиционални крос РТС-а, обележавање Дана мобилности, крос за Дан ослобођења Србобрана, риболовачко такмичење „Удицом против дроге“ и др.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Законски оквир обухвата прописивање забране било којег облика насиља, злостављања и занемаривања, као и дискриминације од стране свих који су кроз различите улоге укључени у образовно-васпитни систем. Рад школе у овој области ослања се на:

1. Закон о основама система образовања и васпитања и
2. Закон о основном образовању и васпитању

Из закона су проистекли правилници и они су основа за рад школе у овој области:

1. Правилник о протоколу поступања установе у одговору на насиље, злостављање и занемаривања („Службени гласник РС“ бр. 46/2019)
2. Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 22/16),
3. Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности
4. Правилник о обављању друштвено-корисног односно хуманитарног рада ("Службени гласник РС", бр. 68/2018)

Поред наведених правилника, у циљу стварања безбедног окружења и заштите од свих облика насиља наша школа користи и следећа упутства:

1. Упутство о поступању установа образовања и васпитања и центара за социјални рад - органа старатељства у заштити деце од насиља број 611-00-419/2018-04 и
2. Упутство о поступању у случају сумње или сазнања о присуству и коришћењу дрога у образовно-васпитним установама број 119-01-396/2018-01.

Програм заштите ученика од насиља почива на нултој толеранцији школе према сваком облику насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације

Програм заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања и програми спречавања дискриминације и других облика ризичног понашања реализује се са циљем развоја следећих компетенција код ученика:

1. Друштвена и грађанска компетенција, способност да се ефикасно учествује у друштвеном и радном животу и да се ангажују у активном и демократском учешћу, посебно у све разноврснијим заједницама
2. Компетенција комуникације
3. Компетенција одговорног учешћа у демократском друштву
4. Компетенција сарадње
5. Компетенција решавања проблема
6. Компетенција за учење

Програм заштите ученика од насиља је саставни део сваког Годишњег програма рада школе. Постојање програма обезбеђује планирање и реализацију превентивних активности усмерених ка спречавању насиља, као и успостављање јасних улога и процедура у ситуацијама насиља, када је потребно применити неку од предложених интервентних активности.

Општи циљ програма је подизање нивоа свести и осетљивости на насиље свих актера који утичу на живот и рад установе.

Полазна основа за израду Програма за заштиту ученика од насиља била је анализа стања безбедности у установи, анализа физичких и техничких услова за реализацију програма, анализа усклађености докуманата школе са релевантним документима. Анализа безбедности повезана је са резултатима самовредновања и вредновања рада школе, области Подршка ученицима, кључна област Брига о ученицима, као и Етос. Предмет истраживања наведених области били су ученици, наставници и представници родитеља а примењени су упитници из Приручника за самовредновање и вредновање рада школе.

Значење појмова насиље, злостављање и занемаривање

Насиље се дефинише као сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства ученика.

Насиље може имати различите облике :

1. **Емоционално/ психичко**
 - односи се на тренутно или трајно угрожавање психичког и емоционалног здравља детета
2. **Физичко**
 - стварно или потенцијално повређивање детета

3. Електронско

- поруке послате путем информационих технологија (електронска пошта, мобилни телефон, веб сајтови, чествовањем, укључивањем у форуме и слично)

4. Сексуално насиље

- укључивање деце у сексуалну активност коју она не схватају у потпуности, којој нису развојно дорасла (не прихватају је, нису у стању да се са њом сагласе) и која има за циљ да пружи уживање или да задовољи потребе друге особе

5. Социјално насиље

- искључивање детета из групе и дискриминација

Осим наведених облика, насиље и злостављање се препознаје и кроз:

Злоупотребу детета и ученика	Све оно што појединац, односно установа чини или не чини, што негативно утиче, наноси штету, ускраћује или смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи га у немоћан положај према појединцу или установи (злоупотреба у спорту, у политичке, верске, комерцијалне и друге сврхе). Подразумева прекомерно подстицање односно психолошки притисак на дете и ученика од стране родитеља или наставника ради постигнућа која могу да има ју за последицу угрожавање нормалног психофизичког и социјалног развоја и најбољег интереса детета.
Насилни екстремизам	Промовисање, заговарање, подржавање, припремање и учествовање у идеолошки мотивисаном насиљу за остваривање друштвених, економских, верских, политичких и других циљева.
Трговину људима	Врбовање, превозење, пребацивање, скривање или примање лица, путем претње силом или употребом силе или других облика присиле, отмице, преваре, обмане, злоупотребе овлашћења или тешког положаја или давања или примања новца или користи да би се добио пристанак лица које има контролу над другим лицем у циљу експлоатације.
Експлоатацију	Рад који није у најбољем интересу детета и ученика, а у корист је другог лица, установе или организације. Ове активности могу да имају за последицу угрожавање физичког или менталног здравља, моралног, социјалног и емоционалног развоја детета и ученика, његову економску зависност, ускраћивање права на образовање

	и слободу избора.
Занемаривање и немарно поступање	Пропуштање родитеља, друге особе која је преузела бригу о детету и ученику, установе или запосленог да у оквиру расположивих средстава обезбеди услове за правилан развој детета и ученика у свим областима, а што може да наруши његово здравље и развој.
Занемаривање у установи	Обухвата ускраћивање појединих облика образовно-васпитног рада неопходних детету и ученику; нереаговање на сумњу о занемаривању или на занемаривање од стране родитеља; пропусте у обављању надзора и заштите детета и ученика од повређивања, самоповређивања, употребе алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце, укључивања у деструктивне групе и организације и др.
<u>Злоупотреба</u>	деце, односно ученика представља све оно што појединци чине или не чине, а што директно утиче или индиректно шкоди деци/ученицима или им смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи их у немоћан, неравноправан и зависан положај у односу на појединце и установу.

Расизам	Уверење и понашање лица или групе лица засновано на ставу да неке расе имају супериорне карактеристике у односу на друге.
Сексизам	Уверење и понашање засновано на ставу да је мушки пол супериоран у односу на женски.
Хомофобија и трансфобија	Страх, мржња и нетолеранција према ЛГБТИ лицима и према сваком понашању које је изван оквира родних улога.
Ксенофобија	Интензивно и ирационално исказивање мржње према странцима.
Исламофобија	Мржња, нетрпељивост и предрасуде према исламу и муслиманима.
Антисемитизам	Мржња, нетрпељивост и предрасуде према Јеврејима, као религијској групи или нацији.
Антициганизам	Посебан вид расизма усмерен према ромском народу, а идеологија је заснована на историјски потхрањеним идејама о расној надмоћности појединих народа, а који

	се изражава кроз насиље, говор мржње, изабљивање, стигматизацију и дискриминацију.
Аблеизам	Негативне предрасуде у односу на лица са сметњама у развоју и инвалидитетом.
Родна равноправност	Заштита права лица по основу пола и рода, а родна улога – скуп очекивања заједнице у вези са понашањем лица у односу на његову полну припадност.

Насиље је вишедимензионална појава, односно не постоје прецизне границе између различитих врста и облика насиља, они се међусобно преплићу и условљавају

Нивои насиља у школи

Први ниво

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, „прозивање”.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: добацивање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито, неумесно, са сексуалном поруком: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикулација.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија и других комуникационих програма су, нарочито: узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом.

Други ниво

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: шамарање, ударање, гажење, цепање одела, „шутке”, затварање, плување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, манипулисање, искоришћавање.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: оглашање, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и чествовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика.

Трећи ниво

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: претње, изолација, малтретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: завођење од стране одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија.

Ради уједначеног и примереног поступања, установа у превенцији и интервенцији на насиље, злостављање и занемаривање, општим актом утврђује као лакше повреде обавеза ученика:

– понављање насилног понашања са првог нивоа када васпитни рад није делотворан;
– насилно понашање са другог нивоа када појачани васпитни рад није делотворан.

Насилно понашање са трећег нивоа може да буде третирано као тежа повреда обавеза и као повреда забране утврђене Законом, у зависности од околности (последиче, интензитет, учесталост, учесници, време, место, начин и др.), што процењују тим за заштиту и директор.

- Према Правилнику о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Службени гласник РС", број 65/2018) дискриминација, односно дискриминаторно понашање је понашање којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање чињења (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, а који се заснива на раси,

боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта или расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, претпостављеним личним својствима. Нека од дискриминаторних понашања:

Тим за заштиту ученика од насиља

Основна школа „ Вук Караџић“ формирала је Тим за заштиту ученика од насиља. Чланове Тима именовано је директор школе, на седници Наставничког већа, а структура Тима одражава структуру установе. Тим чине запослени у школи из свих структура – директор школе, стручни сарадници, наставници разредне наставе, наставници предметне наставе, помоћни радници, као и представници родитеља и ученика (Ученички парламент) и представник локалне самоуправе.

Имена чланова Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања истакнута су на видном месту у холу школе.

Тим у сарадњи са запосленима у установи, родитељима, ученицима и локалном заједницом обезбеђује примену Оквирног акционог плана за превенцију насиља у образовно- васпитним установама, Посебног протокола за заштиту ученика од насиља и Програма рада школе за заштиту ученика од насиља. Тим планира, организује и управља активностима у школи на превенцији насиља. Чланови Тима, у сарадњи са свим запосленима у школи, ангажују се на креирању такве климе у установи у којој се :

- учи, развија и негује култура понашања и уважавања личности
- има нулту толеранцију прма насиљу
- развија одговорност свих
- све који имају сазнање о насиљу обавезује на поступање.

Тим за заштиту ученика од насиља ће појачано пратити евентуалне знакове насилног понашања у школи.

Како би што целисходније испунио циљеве и задатке који произилазе из овог програма

Тим за заштиту ученика од насиља ће спровести следеће активности

- одржаваће састанака најмање два пута у току полугодишта, а по потреби и чешће
- обављаће разговора чланова тима са одељењским старешинама у циљу добијања релевантних информација из живота и рада одељењских заједница
- у случају насиља чланови тима ће поступати по упутствима из Посебног протокола за заштиту ученика од насиља, а која ће бити и саставни део овог годишњег програма.

Циљеви програма за заштиту ученика од насиља

Да би школа могла ефикасно да поступа, као и да планира и спроводи разноврсне активности у области заштите од насиља и дискриминације неопходно је да изради Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и Програм спречавања дискриминације (у даљем тексту Програми заштите).

Процес планирања заштите од насиља и дискриминације започиње прикупљањем података ради анализе и снимања стања у установи и у овом процесу треба да учествују сви запослени (наставници, стручни сарадници, техничко особље) и родитељи. Потребно је упознати се са тим како ученици, запослени и родитељи процењују безбедност и ситем заштите од насиља и дискриминације у школи. Неки од корисних начина за прикупљање података и анализу стања су: SWOT анализа, како би се добила комплетнија слика о снагама и слабостима, шансама и претњама; примена инструмената за прикупљање података о безбедности у школи (упитници за наставнике и ученике о безбедности у школи); анализа педагошке документације и евиденције Тима – када и где се насиље догађа, које су критичне тачке, актери итд, које интервенције дају резултате. Све наведено представља ослонац за израду Програма заштите.

У Програмима заштите потребно је:

- да се дефинишу сви циљеви и задаци који се односе на превентивне и интервентне мере;
- да је видљива свеобухватност Програма (усмереност на превенцију свих видова насиља и дискриминације);
- да буде видљиво да се полази од анализе стања, капацитета и ресурса, односно да је заснован на специфичностима установе;
- да буде видљиво да је заснован на резултатима самовредновања, посебно области Етос;
- да буду наведене конкретне активности које ће се релизовати, да буде јасно ко су носиоци активности и каква је временска динамика;
- да буду обухваћене све интересне групе;

На полугодишњем и годишњем нивоу обавеза је установе да изради Извештај о реализацији Програма заштите са проценом успешности у остваривању планираних активности. Извештај треба да буде обухватан, да садржи број и врсту случајева насиља, злостављања и занемаривања и дискриминације, предузете превентивне и интервентне мере и активности, као и њихове ефекте односно да садржи битне, кључне податке који дају јасну слику стања о заштити од насиља током школске године на коју се односи (без навођења личних података). Извештај треба да садржи критички осврт на предузете активности, мере и поступања, препознате изазове, али и предлоге за унапређивање и праћење. Тим подноси извештај органима школе.

Одговорношћу и ангажовањем сваког појединца у установи – директора школе, стручних и управних органа, свих запослених, родитеља и локалне заједнице креира се ненасилно и подстицајно окружење за живот и рад ученика и остварују општи и специфични циљеви.

Општи циљеви произилазе из Посебног протокола и односе се на примену :

- мера превенције за стварање безбедне средине за живот и рад ученика
- мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање

Специфични циљеви у превенцији :

- стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања
- укључивање свих интересних група (ученици, наставници, стручни сарадници, административно и помоћно особље, директор, родитељи, локална заједница) у доношење и развијање програма превенције
- подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад школе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања
- дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља
- информисање свих укључених у живот и рад школе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља и реаговање у случају насиља
- унапређивање компетенција наставног и ваннаставног особља, ученика, родитеља и локалне заједнице за уочавање и решавање проблема насиља, злостављања и занемаривања.

Специфични циљеви у интервенцији :

- спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља
- успостављање система ефикасне заштите деце у случајевима насиља
- стално праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности програма заштите
- ублажавање и отклањање последица насиља и реинтеграција ученика у заједницу вршњака и живот установе
- саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, који врше насиље и који су посматрачи насиља

Задаци Тима за заштиту ученика од насиља

- учествовање у обуци за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
- информисање и пружање основне обуке за све запослене у установи са циљем стицања минимума знања и вештина неопходних за превенцију, препознавање, процену и реаговање на појаву насиља, злостављања и занемаривање ученика
- организација упознавања ученика, родитеља и локалне заједнице са Општим протоколом за заштиту деце од злостављања и занемаривања и Посебним протоколом

- координација рада и реализација програма заштите ученика од насиља (превентивне и интервентне активности)
- организација консултација у установи и процена њиховог ризика за безбедност ученика
- праћење и процена ефеката предузетих мера у заштити ученика
- сарадња са релевантним установама
- припрема плана наступа пред јавношћу и медијима
- организација евидентирања појава насиља
- извештавање стручних тела и органа управљања
-

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Задаци у области превенције:

- Упознавање свих структура у установи са Општим и Посебним протоколом за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
- Усклађивање постојећих подзаконских аката установе
- Израда Програма за заштиту деце/ученика од насиља (превентивне и интервентне активности)
- Дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака
- Развијање и неговање богатства различитости и културе понашања
- Организовање обука за ненасилну комуникацију и конструктивно решавање конфликта
- Организовање разговора, трибина, представа, изложби о безбедности и заштити деце/ученика од насиља
- Дефинисање правила понашања и последица кршења правила
- Развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља
- Умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља (Савет родитеља, Школски одбор, Наставничко веће)
- Партиципација ученика у животу школе-за ефикасну превенцију насиља и дискриминације активна улога ученика је веома важна. Када планирамо превентивне активности ученике треба питати за њихова искуства и изазове. Током реализације Програма заштите посебно је важна улога Ученичког парламента Ученици могу имати и улогу медијатора приликом решавања конфликтних ситуација, предлагању и реализовању мера. Укљученост у секције и ваннаставне активности које су осмишљене уз уважавање интересовања ученика, такође

АКЦИОНИ ПЛАН ПРЕВЕНТИВНИХ АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Реализација тема на часу одељењског старешине са циљем превенирања насиља, развоја толеранције, неговања пријатељства и прихватања различитости, развој свести о равноправности и заједништву	психолог, одељењске старешине	Током школске године
Реализација педагошко-психолошких радионица са ученицима из области заштите менталног здравља и ненасилне комуникације	психолог	Током школске године
Организовање хуманитарних акција	Одељењске старешине, библиотекар	Током школске године
Организација ученичких журки и прослава са циљем развоја пријатељства и заједништва	Одељењске старешине, предметни наставници, помоћно особље	Једном квартално
Учешће ученика на ликовним и литерарним конкурсима ван школе на тему превенције насиља	Наставници српског језика, наставник ликовне културе, учитељи, ученици	Током школске године
Спортска такмичења и fer - pleu турнири	Наставници физичког васпитања, учитељи, ученици	Мај
Обележавање пригодних датума – Дан школе, Дечија недеља, Свети Сава, пријем првака	Сви запослени у установи, ученици	У складу са Календаром рада из Годишњег програма рада школе за сваку школску годину
Изложба ученичких ликовних радова у холу школе	Наставник ликовне културе, наставници техничког образовања, учитељи, ученици	Током школске године
Израда паноа и презентација на тему дечијих права, ненасиља, толеранције	Учитељи, стручна служба, наставници верске наставе и грађанског васпитања,	Октобар (Дечја недеља)

	ученици	
Постављање прилога на сајту школе и фејсбук страници школе посвећене развоју толеранције и хуманих односа у установи	Чланови Наставничког већа, ученици	друго полугодиште
Избор одељења са најмање неоправданих изостанака	Директор школе, чланови Наставничког већа	
Избор одељења са најмање изречених васпитно-дисциплинских мера	Директор школе, чланови Наставничког већа	Јун сваке школске године
<p>Активности усмерене на заштиту ученика од насиља у оквиру наставних предмета :</p> <p>- <u>српски језик и страни језици</u> - анализа текстова, говорне вежбе и израда домаћих задатака са акцентом на сагледавање последица моћи, злоупотребе, замишљање другачијих исхода,...</p> <p>- <u>свет око нас и природа и друштво</u> – развијање одговорног односа према друговима и школским обавезама, поштовање одраслих, прихватање и уважавање различитости, могући конструктивни начини реаговања на фрустрације</p> <p>- <u>физичко васпитање</u> – уважавање разлика у физичким способностима и изгледу, јачање самопоуздања, развијање тимског духа, развијање спортског понашања такмичара и посматрача, пружање подршке саиграчима, спортско прихватање неуспеха, развој самоконтроле, поштовање фер</p>	<p>Наставници српског језика и страних језика, ученици</p> <p>Учитељи, наставник природе и друштва у специјалној настави, ученици</p> <p>Учитељи, наставници физичког васпитања, ученици</p>	<p>Током школске године у оквиру постојећих Годишњих програма рада за наставне предмете</p> <p>Током школске године у оквиру постојећих Годишњих програма рада за наставне предмете</p> <p>Током школске године у оквиру постојећих Годишњих програма рада за наставни предмет</p>

<p>плеј игре, преузимање иницијативносати и одговорности, стицање знања за препознавање ризика од спортских повреда и указивање прве помоћи</p> <p>- <u>грађанско васпитање</u> – упознавање себе и других, прихватање карактеристика грађанског друштва, права и обавеза ученика, развој друштвено одговорног понашања, усвајање норми и прихватање последица њиховог кршења, развој свести о равноправности и заједништву</p> <p>- <u>верска настава</u> – развијање толеранције, прихватање различитости, различитих вера и обичаја</p> <p>- <u>географија</u> – прихватање и уважавање различитости учењем о различитим културама и обичајима, упознавање људских и мањинских права у различитим државама, развијање поштовања етничког идентитета и припадности</p> <p>- <u>историја</u>- развој осећања сопственог идентитета, упознавање са људским правима и вредностима и начинима остваривања права анализом развоја дечијих и људских права, историје развоја слобода и права појединих угрожених група (жене, деца, особе са инвалидитетом)</p>	<p>Наставници грађанског васпитања</p> <p>Наставници верске наставе</p> <p>Наставник географије</p>	<p>Током школске године у оквиру постојећих Годишњих програма рада за наставни предмет</p> <p>Током школске године у оквиру постојећих Годишњих програма рада за наставни предмет</p> <p>Током школске године у оквиру постојећих Годишњих програма рада за наставни предмет</p> <p>Током школске године</p>
---	---	--

установи, ученика, родитеља, чланова Школског одбора и Савета родитеља са Општим и Посебним протоколом за заштиту ученика од насиља, злоостављања и занемаривања, са Програмом школе за заштиту ученика од насиља и Правилником о дисциплини и понашању	одељењске старешине	школске године
Организовање предавања и трибина за родитеље са темом превенције насиља, злостављања и занемаривања деце	Стручни сарадници, директор, предавачи по позиву	Током године
Месец посвећен борби против насиља и обележавање Дана Розих мајица.	Сви запослени у установи	Фебруар, са завршним догађајем последње среде у фебруару
Едукација уз коришћење националне платформе „Чувам те“.	Сви школски актери	У току школске године
Еколошке акције	Сви школски актери	У току школске године
Континуирана сарадња са институцијама локалне средине (Центар за социјални рад, Дом здравља, ПС Србобран, остале школе из општине, локална самоуправа)	Сви запослени у установи	Током школске године

ПРЕВЕНИРАЊЕ МАЛОЛЕТНИЧКЕ ДЕЛИКВЕНЦИЈЕ И УПОТРЕБЕ ДРОГА

САДРЖАЈ	РЕАЛИЗАТОРИ	ВРЕМЕ
- Успостављање контакта и сарадња са установама које се баве овим проблемима -Сарадња са одељењем МУП-а за сузбијање малолетничке деликвенције – Србобран - Сарадња са Домом здравља - Србобран -Заводом за болести зависности – Нови Сад – Центром за Социјални рад	психолог, дефектолог директор	током године
- Евиденција деце са поремећеним понашањем и променама које указују на узимање дроге.	Психолог, одељењски старешина	X
- Индивидуални саветодавни рад са овом децом и њиховим родитељима.	Психолог	Током године
- Укључивање евидентираних ученика у ваннаставне спортске активности	Одељењски старешина Наставници физичког васпитања	X-VI
-Израда паноа и презентација о злоупотреби ПАС (психоактивних супстанци)	Психолог, наставници	XI
- Посета радника СУП-а школе	Радник СУП-а	Током године
- Активности тима за здравствену заштиту и тима за заштиту од насиља (вршњачка едукација, радионице, презентације у холу школе и у медијима)	Координатори тимова чланови тима, психолог	Током године

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

-Први корак у интервенцији је прикупљање информација односно проверавање сумње или откривање насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације. Прикупљање информација обавља се директно или индиректно.

-Једна од мера интервенције у ситуацијама насиља и дискриминације је и покретање васпитно - дисциплинског поступка против ученика

-Када је реч о мерама и активностима које се предузимају према ученицима, за сваку ситуацију другог и трећег нивоа насиља и злостављања Тим сачињава оперативни план заштите, а за сваки ниво дискриминације план заштите од дискриминације.

Оперативни план заштите сачињава се за сву децу и ученике - учеснике насиља, злостављања и занемаривања. План заштите зависи од врсте и тежине насилног чина, последица насиља по појединца и колектив, броја учесника и сл. Важно је напоменути да план заштите треба да буде конкретан, јасан, са прецизираним улогама и одговорностима. План треба да садржи активности усмерене на промену понашања, носиоце планираних активности и временску динамику. Са планом заштите треба да буду упознати сви они на

које се план односи. Правилник обавезује да родитељи буду укључени као и одељењска заједница.

План заштите од дискриминације израђује Тим за конкретну ситуацију сваког од нивоа и за све учеснике - дискриминисано лице, извршиоца дискриминације и сведоке. План садржи активности усмерене на промену понашања и ставова који су допринели дискриминацији (појачан васпитни рад), носиоце планираних активности, временску динамику и начине којима ће се обезбедити поновно укључивање свих учесника у заједницу.

Задаци у области интервенције :

- Усклађена и доследна примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља
- Сарадња са релевантним службама
- Континуирано евидентирање случајева насиља
- Праћење и вредновање врста и учесталости насиља путем истраживања, запажања и провере
- Подршка деци која трпе насиља
- Рад са децом која врше насиље
- Оснаживање деце која су посматрачи насиља за конструктивно реаговање
- Саветодавни рад са родитељима

Улоге и одговорности свих актера у установи – на основу Приручника за примену Посебног протокола за заштиту деце/ ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама:

1. **ДЕЖУРНИ НАСТАВНИК**
 - дежура у складу са распоредом
 - уочава и пријављује случај
 - покреће процес заштите детета (реагује одмах у случају насилног понашања, користећи неку од стратегија)
 - обавештава одељењског старешину о случају
 - евидентира случај
 - сарађује са тимом за заштиту деце од насиља
2. **ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА**
 - уочава случајеве насилног понашања и реагује одмах
 - учествује у процесу заштите деце, разговара са учесницима насиља
 - информише родитеље и разговара са њима
 - по потреби, сарађује са Тимом за заштиту деце од насиља
 - прати ефекте предузетих мера
 - евидентира случај и води документацију
 - по потреби, комуницира са релевантним установама

3. ТИМ, ПСИХОЛОГ

- уочава случајеве насилног понашања
- покреће процес заштите детета, реагује одмах
- обавештава одељењског старешину и сарађује са њим
- по потреби, разговара са родитељима
- пружа помоћ и подршку ученицима и наставницима
- разматра случај (2. и 3. ниво из Приручника) и осмишљава мере заштите
- обавља консултације, предлаже заштитне мере, прати ефекте предузетих мера
- по потреби, сарађује са другим установама
- евидентира случај

4. ПОМОЋНО – ТЕХНИЧКО ОСОБЉЕ

- дежура по распореду
- прекида насиље
- уочава и пријављује случајеве насилног понашања

5. УЧЕНИЦИ

- уочавају случајеве насилног понашања
- траже помоћ одраслих
- пријављују одељењском старешини
- за теже случајеве консултују чланове школског Тима
- учествују у мерама заштите

Да би интервенција у заштити ученика била планирана и реализована на најбољи начин, неопходно је узети у обзир следеће критеријуме:

- да ли се насиље дешава или постоји сумња на насиље
- где се дешава – да ли се дешава у установи или ван ње
- ко су учесници / актери насиља, злостављања и занемаривања
- облик и интензитет насиља, злостављања и занемаривања

На основу наведених критеријума врши се процена наивоа ризика за безбедност детета и одређују поступци и процедуре.

У складу са проценом нивоа ризика и законском регулативом, доноси се одлука о начину реаговања :

- случај се решава у установи
- случај решава установа у сарадњи са другим релевантнимк установама
- случај се прослеђује надлежним службама

6. САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА

Добити од укључивања родитеља у живот и рад школе су вишеструке за све актере образовно-васпитног процеса. Родитељи имају важну улогу у систему заштите од насиља и дискриминације с обзиром на могућности и утицај који могу имати како у превентивном тако и васпитном раду.

Пракса показује да школе треба да организују више едукативних и интерактивних активности у циљу јачања родитељских вештина као и развијања партнерског односа

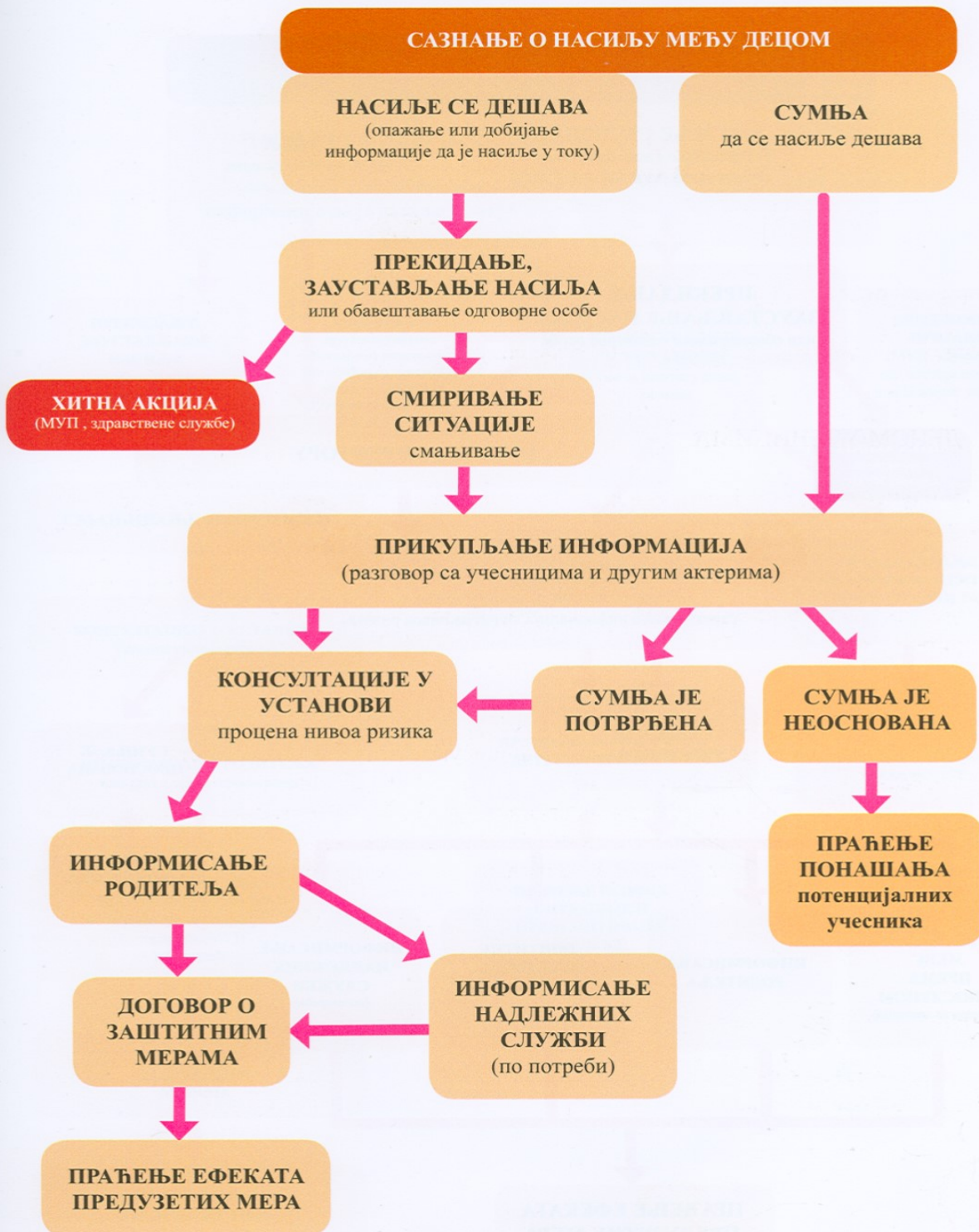
(радионице, трибине, предавања на нивоу одељења и разреда). Многи проблеми између родитеља и школе појављују управо због лоше комуникације - неадекватних канала комуникације, неуважавања породичног миљеа или неинформисаности родитеља о ономе што школа чини.

Свака особа која има сазнање о насиљу, злостављању и занемаривању обавезна је да реагује.

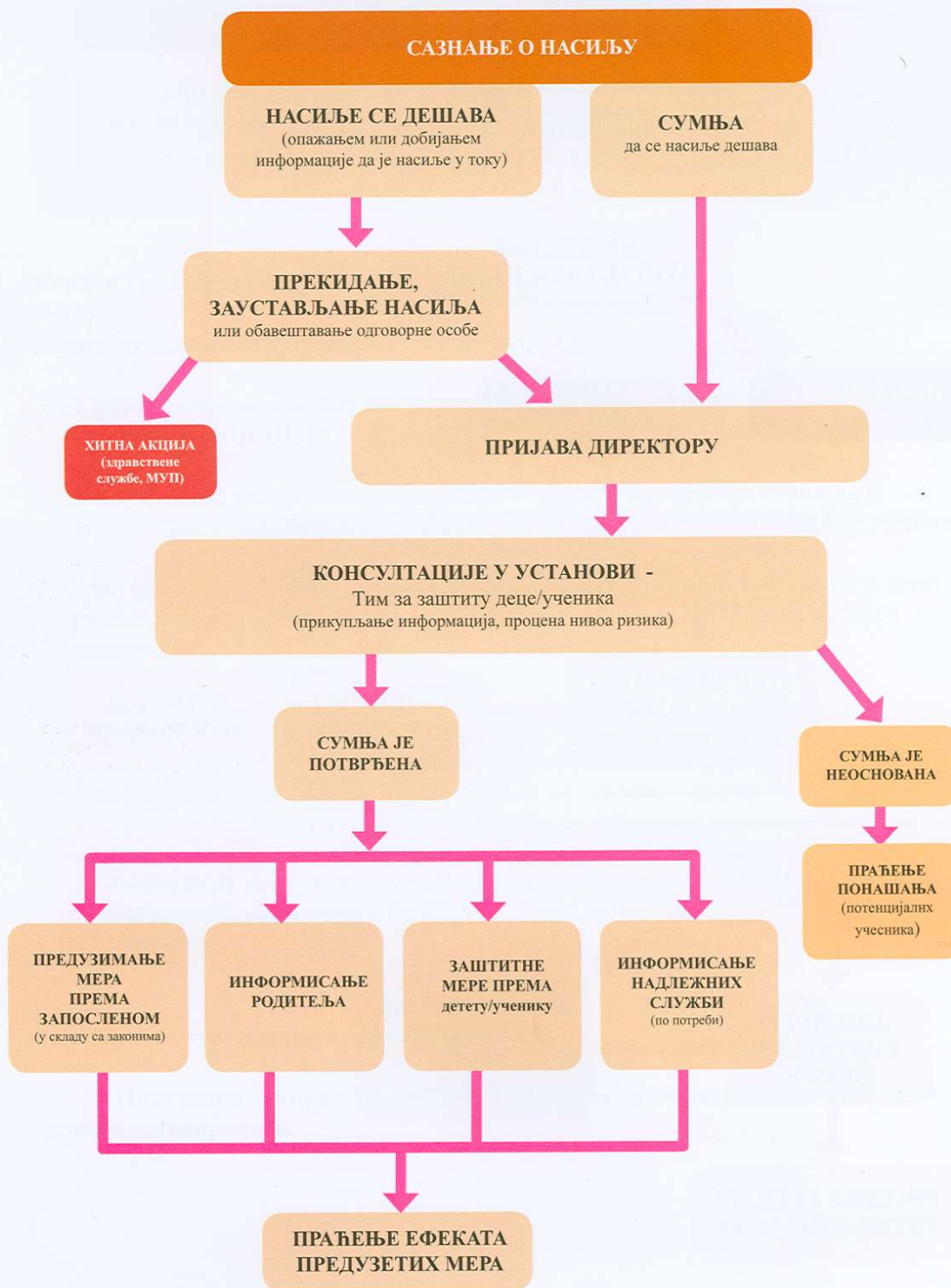
Кораци – редослед поступака у интервенцији приказани су у овом програму на основу Посебног протокола за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, а у односу на следеће ситуације :

- у случајевима насиља или сумње на насиље међу ученицима
- у случајевима када је ученик изложен насиљу или постоји сумња да је ученик изложен насиљу од стране одрасле особе запослене у установи
- у случајевима када је ученик изложен насиљу или постоји сумња да је ученик изложен насиљу од стране одрасле особе која није запослена у установи.

1. НАСИЉЕ МЕЂУ ДЕЦОМ/УЧЕНИЦИМА

2. НАСИЉЕ ОД СТРАНЕ ЗАПОСЛЕНИХ У УСТАНОВИ

ЕВИДЕНЦИЈА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

У циљу ефикаснијег рада на превенцији насиља у школи израђен је посебан формулар за пријављивање и евиденцију насилничког понашања.

Запослени у установи – одељењски старешина, стручни сарадници, директор школе – у обавези су да воде евиденцију о појавама насиља.

Тим за заштиту ученика од насиља прикупља документацију о случајевима насиља који захтевају његово укључивање.

Документација о појавама насиља ће се чувати на сигурном месту, како би се обезбедила поверљивост података.

ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Ваннаставне активности ученика реализоваће се и кроз секције у школи. Наставници који воде секције сачињавају план на основу процене способности и интересовања ученика, користећи расположиве ресурсе школе и локалне заједнице. Слободне активности се реализују са свим заинтересованим ученицима, а трајни циљ је континуирано повећање обухвата броја ученика у раду секција. Ученици имају могућност избора од низа понуђених секција без ограничења у колико секција ће бити укључени.

Рад у секцијама одвијаће се једном недељно.

ПРВИ ЦИКЛУС:

- Спортска секција
- Уметничка секција
- Увод у програмирање
- Библиотечка секција
- Математичка секција
- Ликовна секција
- Рецитаторска секција
- Млади научници
- Драмска секција

ДРУГИ ЦИКЛУС

- Литерарна секција
- Драмска секција
- Рецитаторска секција
- Драмско-рецитаторска секција
- Увод у програмирање
- Новинарска секција
- Секција за програмирање
- Секција енглеског језика
- Секција немачког језика
- Математичка секција
- Географска секција
- Млади историчари
- Биолошка секција
- Педагошко-психолошка радионица
- Ликовна секција
- Саобраћајна секција
- Спортска секција
- Библиотечка секција
- Уметничка секција

РАД ШКОЛСКОГ ХОРА

У циљу развијања естетичке компетенције ученика, али и развоја слуха и ритма, ширења гласовних могућности, развијања осећања припадности групи и школи, сарадничких односа и комуникације, у школи се организује хорско певање за ученике од петог до осмог разреда. Школским хором руководи наставник музичке културе. Репертоар хора састоји се од домаћих и песама на страним језицима. Приликом наступа школа у сарадњи са Основном музичком школом Врбас, организује сарадњу у виду корепетиције и

инструменталне пратње.Хор својим наступима доприноси повећању угледа школе и наступа на свим значајнијим догађајима и манифестацијама у локалној заједници.Такође, на приредбама поводом Дана школе и на Светосавској академији, хор је једна од окосница програма.Традиционално, крајем маја, хор одржава годишњи концерт за све ученике, наставнике, родитеље и локалну средину.Специфичност нашег хора је и учешће у хуманитарним акцијама и концертима, радионицама и фестивалима инклузивног типа.

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Програм професионалне оријентације заснива се на развоју следећих компетенција код ученика:

1. Компетенција за учење
2. Компетенција за предузимљивост и оријентација ка предузетништву
3. Компетенција за целоживотно учење
4. Компетнција комуникације
5. Компетенција сарадње
6. Дигитална компетенција
7. Компетенција рада са подацима и информацијама

У школи је формиран Тим за професионалну оријентацију ученика, кога чине одељењске старешине свих одељења седмог и осмог разреда, психолог, представник Савета родитеља, представник локалне самоуправе и представник Ученичког парламента.

Професионално информисање и оријентација се реализује у школи у свим разредима кроз наставне предмете и ваннаставне облике рада. Интензивније се ради у седмом и осмом разреду, на нивоу одељења, разреда, сарадње са родитељима и институцијама ван школе – средњим школама, националном службом за запошљавање, привредом...

У оквиру рада на ЧОС-у реализоваће се теме које обухватају значајне информације и анализе, наводе ученике на интроспекцију у складу са узрастом и психофизичким карактеристикама.

Циљ професионалне оријентације и у овој школској години биће развијање спремности ученика да стичу знања и искуства о себи и свету рада, да доносе реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и опредељивања у професионалном смислу.

Задаци професионалне оријентације биће следећи :

- Упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних карактеристика ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја;
- Стицање знања о раду и свету занимања;
- Развијање ставова о друштвеној и индивидуалној вредности људског рада;
- Формирање радних навика;

- Подстицање испитивачког понашања према себи и свету рада и занимања;
- Пружање помоћи родитељима и ученицима у усмеравању професионалног развоја.

У школи ће се примењивати **ПЕТОФАЗНИ МОДЕЛ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ**

Петофазни модел професионалне оријентације је пут од пет корака који воде ученике до избора занимања и активног планирања каријере
САМОСПОЗНАЈА - у овом процесу ученици ће пре свега упознати себе, своје таленте, особине, вредности и интересовања путем предавања, трибина, презентација, радионица и тестирања батеријом тестова, индивидуалног саветодавног рада са школским психологом.
ИНФОРМИСАЊЕ О ЗАНИМАЊИМА – у овом кораку ће упознати могућности околине –сазнати каква све занимања постоје, која су занимања тражена, упоређивати их са својим жељама и склоностима, упознати се са мрежом средњих школа, са врстама средњих школа, образовним профилима и сл.
ПУТЕВИ КАРИЈЕРЕ - истраживати какве су образовне могућности, односно које средње школе , а касније и факултети и академије су потребни да би се успешно бавио жељеним занимањем.
РЕАЛНИ СУСРЕТИ - са светом занимања, одлазак на сајам запошљавања, одлазак на Отворене дане средњих школа, гостовања и презентације средњих школа из места и околине, сусрети са представницима појединих занимања,...
ОДЛУКА О ЗАНИМАЊУ - после овог процеса истраживања, упознавања себе и околине ученик ће бити спреман да донесе одлуку о каријери, односно о упису у средњу школу и креира свој акциони план како ће одлуку спровести у дело уз подршку наставника, одељењских старешина, школског психолога, родитеља и других.

Током целог овог процеса млади сазнају да је важно самостално и информисано доносити одлуке, да је важно пажљиво планирати и дисциплиновано спроводити кораке, али и да је у реду грешити и мењати планове, као што се и сами мењамо.

Како би успешно прошли кроз све фазе модела ученицима наше школе ће на располагању бити различите прилике за самостално и групно учење и истраживање – тестови, радионице, саветовање, практичне вежбе, предавања и обука за портфолио за праћење плана каријере.

АКЦИОНИ ПЛАН ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Предавање за ученике VII разреда: „Значај професионалне оријентације за појединца и друштво“	Психолог, од. старешине	октобар
Предавање за ученике VII разреда: „Веза	Психолог, од.	мај

постигнућа ученика и ангажованости са избором средње школе“	старешине	
Предавање за ученике VIII разреда: „Врсте средњих школа-мрежа средњих школа“	Психолог	октобар
Предавање за ученике VIII разреда:“ Фактори избора позива“	Психолог	новембар
Предавање за ученике VIII разреда:“ Грешке при избору занимања“	Психолог	децембар
Радионица за ученике VIII разреда: „Личне снаге и избор позива“	Психолог	мај
Трибина за родитеље ученика VIII разреда: „Улога родитеља у избору средње школе ученика „	Психолог	фебруар
Сарадња тима за професионалну оријентацију и Ученичког парламента	Чланови тима	Током другог полугодишта
Радионица за ученике VIII разреда: „У свету занимања“	Психолог	април
Тестирање професионалних интересовања, способности и особина личности ученика осмог разреда и израда профила	Психолог Информатичар	фебруар
Саветодавни разговори са ученицима и родитељима на основу добијених профила	Психолог	мај, јун
Презентације средњих школа из окружења, свих заинтересованих школа које желе да одрже презентацију и школа за које су наши ученици заинтересовани	Средње школе	април – мај
Организовавање „Мини сајма занимања“ – гостовања стручних лица из различитих области, одлазак на Сајам образовања „ Путокази“	Чланови тима, гостујући предавачи	Друго полугодиште
Информисање о упису у средње школе – потребна документација, начин бодовања, начин рангирања...	Одељењске старешине	април – мај
Информисање о конкурсима за упис у средње школе	Чланови Тима за професионалну оријентацију	април – мај - јун
Професионална оријентација ученика са сметњама у развоју, сарадња са школом „Милан Петровић“ у Новом Саду, „4.јул“ у Врбасу, „Братство“ у Бечеју.	Чланови Тима за професионалну оријентацију	април – мај - јун

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ:

Развијање свестране личности – телесно, психички, социјално здраве и зреле личности оспособљене да брине о сопственом здрављу, здрављу своје породице, ближе околине

Програм здравствене заштите реализује се са циљем развоја следећих компетенција код ученика:

1. Одговоран однос према здрављу
2. Одговоран однос према околини
3. Компетенција за учење
4. Сарадња

Активности програма:

- подизања свести о значају правилне исхране;
- развијања навике одржавања личне хигијене;
- развијати навике правилног коришћења слободног времена, бављење спортом, боравак у природи.
- уознавања са психофизичким карактеристикама узраста;
- подизања свести о ризицима раног ступања у сексуалне односе;
- уознавања са последицама и ризицима злоупотребе психоактивних супстанци;
- развоја свести о репродукцији и биолошком наслеђу;
- формирања вештина за пружање прве помоћи;
- освешћивања проблема адолесценције;
- малолетничке деликвенције.

У школи постоји Тим за здравствену заштиту ученика кога чине представници наставника, родитеља и ученика и који је носилац активности из ове области, али су у њу укључени сви актери школског живота-ученици, запослени и родитељи, као и локална средина.

Школа сарађује са Домом здравља „Ђорђе Бастић“ у Србобрану, као и са свим другим здравственим установама, када је то потребно. Први контакт се успоставља при упису ученика у први разред када је обавезан лекарски преглед, о чему родитељи доносе документацију. Школа пружа подршку Дому здравља у организовању редовних систематских прегледа, општих и стоматолошких, као и вакцинисњу ученика у складу са законом.

У школи се реализује програм здравствене заштите кроз одређене наставне предмете, остале облике рада у школи и кроз сарадњу са родитељима. У школи је формиран Тим чија је улога да координира све активности и иницира реализацију нових садржаја.

Циљ програма је стицање знања, формирање навика и ставова за очување здравља и превенцију болести, а у реализацији програма поред ученика, учествују родитељи, наставници, здравствени радници Дома здравља, као и други појединци или организације који својим деловањем могу допринети очувању здравља ученика.

Садржаји рада ће се реализовати кроз редовну наставу, изборне предмете и час одељењског старешине.

У овој школској години ће се посебна пажња посветити превенирању болести зуба, а за реализацију ће бити ангажован стоматолог Дома здравља – Дечије одељење.

САДРЖАЈ	РАЗРЕД	НОСИОЦИ
Формирање личних хигијенских навика	I	Учитељи у одељењу и учитељ у продуженом боравку
Одржавање школског прибора, радног места, правилно седење; Употреба санитарних уређаја		
Понашање кад се кашље, кија и слично	II	Учитељи
Усвајање основних разлика код полова и поштовање тих разлика		
Усвајање хигијенских навика у случају сопствене болести и болести других особа	III	Психолог
Усвајање понашања при узимању хране		
Даљи развој хигијенских навика	IV	Дечји лекар
Превенција и санација кризних ситуација погођених елементарним непогодама.		
Израдња односа поштовања и уважавања међу половима	V	Одељењски старешина
Одржавање стечених хигијенских навика		
Припрема деце за психофизичке промене код дечака и девојчица	V	Психолог
Штетност употребе дувана, алкохола и наркотика		
Одржавање стечених хигијенских навика	V	Наставник биологије
Лична хигијена		
Пубертет	V	Одељењске старешине
Развојне промене код дечака и девојчица.		

Облици поремећеног социјалног понашања Прва љубав Значај љубави, потребе за међусобним упознавањем и уважавањем Лична хигијена и заштита од болести Значај правилне исхране Спорт у животу младих Болести зависности и СИДА Делинквентно понашање Брак и други облици заједница	VI VII VIII	Психолог Одељењски старешина Психолог Радници МУП-а
Превенирање болести уста и зуба, радионице за млађе и предавања за старије разреде	I - VIII	Стоматолог
Промовисање здравих стилова живота	I - VIII	Одељењске старешине, предметни наставници, психолог, предавачи по позиву
Превенција и мере заштите од вируса	I - VIII	Одељењске старешине, наставник биологије

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Програм социјалне заштите реализује се са циљем развоја следећих компетенција код ученика:

1. Компетенција за учење
2. Компетенција за одговорно учешће у демократском друштву
3. Компетенција комуникација
4. Компетенција сарадње

У школи постоји Тим за социјалну заштиту ученика кога чине представници наставника, ученика, родитеља и локалне самоуправе, али су и сви остали актери школског живота укључени у активности овог тима.

Школа у сарадњи са надлежним установама у локалној средини брине о социјалној заштити ученика, нарочито оних који потичу из осетљивих друштвених група. Школу похађа око 70 ученика ромске националности чији су стамбени и материјални услови живота често отежани. Школа у сарадњи са локалном самоуправом и невладиним сектором помаже ученицима у набавци уџбеника и школског прибора, реализује афирмативне мере

из ЛАПОР и републичке афирмативне мере. Сви ученици ромске националности, као и треће и четврто дете у породици добијају бесплатну ђачку ужину.

У школи се реализује пројекат Министарства просвете, науке и технолошког развоја „Бесплатни уџбеници“ које добијају ученици који су треће и четврто дете, примаоци новчане социјалне опомоћи, као и ученици који похађају наставу по ИОП.

Србобран је у последњих неколико година постао и место са бројним хранитељским породицама. Школу похађа око 15 ученика који су смештени у хранитељске породице, без обзира да ли су им примарне породице у Србобрану или не.

Имајући све ово у виду, школа ће и наставити сарадњу са Општином у реализацији пројеката којима се обезбеђује подршка ученицима у набавци школског прибора, финансирању ужине, екскурзија и других материјалних давања.

Школа се укључује у све видове хуманитарних акција у локалној средини и шире, развијајући на тај начин код ученика алтруизам и емпатију, али у исто време и иницијативност и креативност за осмишљавање различитих акција путем којих се могу обезбедити средства намењена особама или групама у одређеним потребама.

Интерресорна комисија на општинском нивоу је процењује врсту неопходне образовне, здравствене и социјалне подршке ученицима са сметњама у развоју или инвалидитетом, као и здравственим тегоба, чиме се обезбеђују пуни обухват деце у школском систему, уз прилагођавање рада и услова, циљева и исхода, уз помоћ асистивне технологије, прилагођеног намештаја, тежњи ка потпуном универзалном дизајну, помоћи личних пратилаца и сл..

Сарадња са Центром за социјални рад, Црвеним крстом, Удружење за помоћ МНРО „Бисер“, ромским удружењима и осталим невладиним организацијама и донаторима има заједнички циљ – да пружи подршку ученицима и омогући квалитетно одрастање, атакође да код свих ученика развије емпатију, солидарност, сарадњу и свест о једнакости за све.

ЗАДАЦИ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
1. Заштита деце из осетљивих група	Идентификација ученика из осетљивих група	Учитељи, наставници, стручни сарадници	Током школске године
2. Праћење адаптације ученика из осетљивих група	Праћење прихваћености у вршњачкој групи, разреду, радионице, саветодавни рад, подршка	Одељенски старешина, стручни сарадници	Током школске године
3. Сарадња са родитељима ученика из	Информисање родитеља о врстама помоћи које могу остварити у школи и институцијама локалне самоуправе,	Одељенске старешине, стручни сарадници и	Током школске године

осетљивих група	саветодавни рад, подршка, заједничке активности заштите	предметни наставници	
4.Сарадња са Центром за социјални рад	Информисање родитеља о врстама помоћи које могу остварити у Центру за социјални рад, саветодавни рад, подршка, заједничке активности школе и Центра	Социјални радници и представници школе	Током школске године
5.Сарадња са Интерресорном комисијом	Информисање родитеља о врстама помоћи које могу остварити преко Интерресорне комисије, саветодавни рад, подршка, реализација ИОП и праћење	Одељенски старешина, стручни сарадници, предметни наставници, родитељи	Током школске године
6.Спровођење акције на нивоу школе	Реализација добротворних акција прикупљања материјалне помоћи ученицима	Запослени у школи, родитељи, локална заједница	Током школске године
7.Сарадња са Црвеним крстом	Информисање родитеља о врстама помоћи које могу остварити у Црвеном крсту, заједничке активности школе и Црвеног крста	Запослени у школи, родитељи, локална заједница	Током школске године
8.Сарадња са Удружењем за помоћ МНРО „Бисер“ и осталим НВО	Информисање родитеља о врста помоћи које пружа друштво, саветодавни рад, подршка, заједничке активности школе и НВО	Запослени у школи, родитељи, локална заједница	Током школске године

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ: стицање основних знања о еколошким законитостима, продубљивање стечених знања из екологије, уочавање функционалне повезаности живе и неживе природе, упознавање са начинима загађивања животне средине и мерама које су неопходне преузети у циљу заштите

Програм заштите животне средине реализује се са циљем развоја следећих компетенција код ученика:

1. Компетенција за учење
2. Компетенција за одговорно учешће у демократском друштву
3. Компетенција комуникација
4. Компетенција сарадње
5. Компетенција одговорног односа према окоolini
6. Компетенција одговорног односа према здрављу

Активности програма:

-реализација садржаја;

- корелација стечених знања са животним ситуацијама;

-примена наученог и подстицање на правилно понашање у различитим окружењима;

У школи постоји Тим за заштиту животне средине кога чине представници наставника, ученика и родитеља, али су и сви остали актери школског живота укључени у активности овог тима.

САДРЖАЈ / АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	РЕАЛИЗАТОРИ
Реализација наставних садржаја из наставних предмета: свет око нас, природа и друштво, чувари природе, биологија, географија, хемија, физика, ТИО, домаћинство, грађанско васпитање...	у складу са наставним планом и програмом	наставници разредне и предметне наставе
Учешће на пројектима који укључују заштиту животне средине („За зеленије школе“...)	током године	наставници разредне и предметне наставе
Мотивисање ученика и укључивање у израду паноа, постера, плаката на тему заштите животне средине (обележавање значајних еколошких датума)	током године	одељењске старешине
Реализација тема на ЧОС-у	према плану	одељењске старешине
Припрема ученика пре реализације и анализа понашања у природи (и било којој средини) након реализације посета, излета, екскурзије и наставе у природи	према плану посета, излета...	одељењске старешине
Сарадња са родитељима, упознавање са програмом и упућивање да у свакодневном контакту са децом указују на потребу очувања животне средине и постизање договора о јединственом васпитном деловању, сарадња са родитељима у заједничким еколошким акцијама	према плану родитељских састанака	одељењске старешине
У слободним активностима – секцијама подстицати ученике и развијати интересовања ученика да сазнају још више, квизови знања, рад са подацима и информацијама на тему екологије	током године	наставници
Учешће ученика на литерарним и ликовним конкурсима на тему заштите животне средине	по објављивању конкурса	наставници разредне наставе, језика, ликовне културе
Личним примером утицати на формирање исправних ставова	свакодневно	сви запослени
Укључивање што већег броја ученика у акције које организује одељење, школа или локална средина	према плану акција	одељењске старешине
Кроз све облике рада развијати код ученика одговорност према себи и другима	свакодневно	сви запослени
Развијати код ученика одговорност према биљном и животињском свету који нас окружује (чување зелених површина, дохрањивање птица, дивљачи...)	свакодневно	сви запослени и родитељи
Презентације Ученичког парламента – огласне табле, постери-вршњачка едукација	током године	Тим за заштиту животне средине, Ученички парламент

Школа ће у сарадњи са институцијама у локалној средини организовати акције озелењавања места, акције чишћења простора у околини школе, сакупљање секундарних сировина и сакупљање и правилно одлагање електронског отпада.

У школи се обележавају значајни еколошки датуми – Дан планете Земље, Дан заштите животне средине, Дан здраве хране, Дан заштите животиња, Светски дан шума, Светски дан заштите биодиверзитета и др.

Тим за заштиту животне средине у оквиру Ученичког парламента бави се презентовањем на видним местима школе важних еколошких тема, те се на тај начин обавља и вршњачка едукација.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Школа ће континуирано сарађивати са локалном самоуправом, као и са свим релевантним организацијама и институцијама владиног и невладиног сектора.

На тај начин развијаћемо код ученика кључне и међупредметне компетенције, доприносити повећању угледа школе у окружењу, остваривати партнерске и сарадничке односе на реализацији пројекта као алтернативних видова финансирања, тј. реализовати многе активности из Школског развојног плана 2020-2025 у сарадњи са локалном заједницом.

Школа ће иницирати и прихватати све облике сарадње са предшколском установом и школама у оквиру општине, као и са осталим школама у околини. Сарадња ће се одвијати кроз различите облике делатности (школски сусрети, културне манифестације, научна и спортска такмичења, активности професионалне оријентације, реализација заједничких пројеката, еколошки пројекти, и сл.).

Са институцијама локалне заједнице ће се у складу са потребама одвијати међусобна сарадња, а то су: Градска библиотека, Дом културе, Дом здравља „Др Ђорђе Бастић“, Центар за социјални рад, Канцеларија за младе, Полицијска станица (МУП – одељење у Србобрану), Центар за спорт и туризам и спортски клубови, ЈКП „Градитељ“, Ватрогасна станица, Црвени крст, Културно уметничка друштва, невладине организације и Удружења грађана.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Сарадња са родитељима ће се одвијати путем одељенских родитељских састанака, разредних одељенских састанака и индивидуалних разговора са родитељима, као и реализацијом отворених врата школе, који ће се одвијати једном месечно. Одељенске старешине сачиниће план и програм одељенских родитељских састанака, који ће се налазити у прилогу Годишњег плана рада школе. Школски психолог свакодневно реализује саветодавни рад са родитељима ученика, у сарадњи са директором, одељењским старешинама и наставницима.

Сваке школске године одржаће се неколико трибина за родитеље чији је циљ допринос бољој информисаности родитеља о животу и раду њихове деце у школи, као и упознавање родитеља са одређеним проблемима и изазовима које деца могу имати током школовања, те активирање и мотивисање родитеља на пуну сарадњу са школом, учешће у заједничким активностима и активностима школских тимова.

У школи ради Савет родитеља као саветодавни орган, а чине га по један представник родитеља из сваког одељења и један из одељења за децу са сметњама у развоју.. Избор родитеља за члана савета врши се на првом родитељском састанку у првој недељи септембра, с тим што се може исти родитељ бирати више пута. Представници Савета родитеља делегирају своје чланове у школске тимове.

У оквиру локалне средине ради и Општински савет родитеља, а психолог школе једном годишње презентује члановима актуелну тему из педагошко-психолошке праксе.

Мишљења, савети и сугестије родитеља уважавају се и на основу анкетања родитеља, као и приликом анализе упитника и чек листа који се примењују приликомсамовредновања рада школе.

Трибине за родитеље

ТЕМА	РЕАЛИЗАТОРИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
„Првак у породици“	Психолог	Септембар
„Прелазак са разредне на предметну наставу“	Психолог	Септембар
„Улога родитеља у избору средње школе ученика“	Психолог	Фебруар
Актуелна тема из педагошко психолошке праксе, на основу	Психолог	У складу са Планом рада општинског савета

интересовања родитеља, презентација члановима Општинског савета родитеља		родитеља
Актуелне теме из педагошко-психолошке праксе	Предавачи по позиву	Током године

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Један од облика о-в рада у оба циклуса образовања је и реализација излета, екскурзија и наставе у природи у трајању како је предвиђено у одељку План наставе и учења основног образовања и васпитања.

ОПШТИ ЦИЉ:

Путем ових облика рада наши ученици стичу знања, вештине, искуства, ставове и развијају све међупредметне компетенције, учећи у амбијенталним условима. На тај начин овај облик рада је искуствени начин достизања циљева, стандарда и исхода основног образовања.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ:

- остваривање циљева и принципа образовања, као и циљева и задатака посебних наставних предмета
- достизање стандарда образовних постигнућа
- развијање кључних компетенција
- оспособљавање за решавање проблема у новим и непознатим ситуацијама и окружењима
- развијање мотивације и интересовања за наставне садржаје, проширивање интересовање ученика
- упознавање са културним, историјским и духовним наслеђем
- неговање солидарности, хуманизма, сарадње и осећања припадности
- неговање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима
- развијање љубави према отаџбини
- подстацање поштовања људских и грађанских права и слобода
- развијање способности проналажњеа и употребе различитих информација и података
- подстицање самосталности ученика и одговорности за сопствено понашање
- оснаживање ученика у професионалном развоју
- развој и неговање здравих стилова живота

- развој одговорног односа према природној околини

У Годишњем плану рада школе сваке године се планира остваривање излета, екскурзија и наставе у природи, у сваком разреду основне школе, са јасно истакнутим планом:

- време реализације
- циљева и задатака
- путног правца, објеката, крајева и предела у којима ће се реализовати

У школи постоји Тим за реализацију излета, екскурзија и наставе у природи, као стручни тим који својим стручним знањима доприноси правилном одабиру дестинација, предлаже циљеве, задатке и путне правце, као и начине реализације.

За наставнике и стручне сараднике организоваће се студијска путовања једном годишње, са циљем стручног усавршавања наставника, односно унапређења наставничких компетенција.

ПРОГРАМ РАДА СТРУЧНИХ САРАДНИКА - ПСИХОЛОГА И ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Програм рада психолога

Психолог школе применом теоријских и практичних сазнања психологије као науке доприноси остваривању и унапређивању образовно-васпитног рада у установи у складу са циљевима и принципима образовања и васпитања и стандардима постигнућа ученика дефинисаних Законом о основама система образовања и васпитања, као и посебним законима.

Програм рада школског психолога заснива се на развијању свих кључних компетенција за целоживотно учење и општих међупредметних компетенција код ученика и пружању подршке свеукупном развоју.

ЗАДАЦИ:

- Стварање оптималних услова за развој деце и остваривање васпитно-образовног рада,
- Учествовање у праћењу и подстицању развоја детета, односно ученика,
- Подршка јачању васпитачких, односно наставничких компетенција и њиховог професионалног развоја,
- Учествовање у праћењу и вредновању образовно-васпитног рада и предлагање мера које доприносе обезбеђивању ефикасности, економичности и флексибилности рада установе,

- Учествовање у праћењу и вредновању остварености општих и посебних стандарда постигнућа ученика и предлагање мера за унапређивање,
- Подршка отворености установе према педагошким иновацијама,
- Развијање сарадње установе са породицом и подршка васпитним компетенцијама родитеља, односно старатеља,
- Сарадња са другим институцијама, локалном заједницом, стручним и струковним организацијама од значаја за установу,
- Стално стручно усавршавање и праћење развоја психолошке науке и праксе.

Подручја рада:

1. планирање и програмирање образовно-васпитног рада
2. праћење и вредновање образовно-васпитног рада
3. рад са наставницима
4. рад са ученицима
5. рад са родитељима, односно старатељима
6. рад са директором, стручним сарадницима, педагошким асистентом и пратиоцем ученика
7. рад у стручним органима и тимовима
8. сарадња са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне самоуправе
9. вођење документације, припрема за рад и стручно усавршавање

Наведене области обухваћене су обављањем следећих стручних послова:

1. психолошка процена и примена стандардизованих психолошких мерних инструмената,
2. психолошка превенција и едукација,
3. психолошко саветовање,
4. психолошко истраживање и евалуација.

План рада психолога

Области и садржај	Време реализације	Сарадници
<p>1. Планирање и програмирање образовно-васпитног рада</p> <ul style="list-style-type: none">- Учествовање у припреми развојног плана установе,школског програма, плана самовредновања, индивидуалних образовних плана за ученике,- Учествовање у припреми делова годишњег плана рада школе- Учествовање у осмишљавању и изради акционих планова и предлога пројеката,као и конкурисању ради обезбеђивања њиховог финансирања и учествовање у њиховој реализацији- Припремање плана посете психолога, часовима у школи,- Припремање годишњег програма рада и месечних планова рада психолога,-Припремање плана сопственог стручног усавршавања и професионалног развоја.	<p>август, септембар</p> <p>током године</p> <p>прво полугодиште</p> <p>август, септембар</p>	<p>Директор, библиотекар, Тим за школско развојно планирање, Тим за самовредновање, Тим за развој школског програма, Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе, предметни наставници, одељењске старешине, родитељи</p>

<p>2. Праћење и вредновање образовно-васпитног рада</p> <ul style="list-style-type: none"> -Учествовање у праћењу и вредновању образовно-васпитног рада установе школе - Учествовање у континуираном праћењу и подстицању напредовања ученика у развоју и учењу. - Праћење и вредновање примене мера индивидуализације и индивидуалног образовног плана за децу - Израда и учествовање у изради годишњег извештаја о раду школе, појединих тимова пројеката, стручног усавршавања и сл. - Учествовање у истраживањима која се спроводе у оквиру самовредновања рада школе (израдом инструмента процене, дефинисањем узорка и квалитативном анализом добијених резултата) 	<p>током године</p>	<p>Директор, наставници, координатори тимова, одељењске старешине, ученици, родитељи</p>
<p>3. Рад са наставницима</p> <ul style="list-style-type: none"> - Саветодавни рад усмерен ка унапређивању процеса праћења развоја и напретка ученика. - Саветодавни рад усмерен ка стварању психолошких услова за подстицање целовитог развоја деце - Пружање стручне подршке наставницима у планирању и реализацији непосредног образовно-васпитног рада са ученицима, а (прилагођавања рада потребама ученика,; избора и примене различитих техника учења; ефикасног управљања процесом учења; избора поступака посматрања и праћења напредовања, вредновања ученичких постигнућа; стварања подстицајне атмосфере на часу; развијања конструктивне комуникације и демократских односа у одељењу) - Пружање подршке наставницима за рад са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка, тимско 	<p>током године</p>	<p>Директор, наставници, координатори тимова, одељењске старешине, ученици, родитељи</p>

<p>израђивање педагошког профила детета, односно ученика, учествовање у развијању индивидуалних образовних планова коришћењем резултата сопствених психолошких процена и психолошких процена добијених из других установа,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Оснаживање наставника за рад са ученицима изузетних способности (талентовани и обдарени) кроз упознавање са карактеристикама тих ученика. - Оснаживање васпитача, односно наставника за рад са децом, односно ученицима из осетљивих друштвених група. - Оснаживање наставника да препознају способности, интересовања и склоности ученика које су у функцији развоја професионалне каријере ученика - Пружање подршке наставницима и одељењским старешинама у раду са родитељима, односно старатељима - Пружање подршке наставницима менторима и саветодавни рад са приправницима у процесу увођења у посао и лиценцирања, менторски рад. 		
<p>4. Рад са ученицима</p> <ul style="list-style-type: none"> - Испитивање деце уписане у први разред проценом интелектуалног, когнитивног, емоционалног и социјалног статуса ради формирања одељења и давања препорука за даљи рад. - Провера спремности за полазак у школу детета старости од шест до шест и по година. - Испитивање општих и посебних способности, особина личности, когнитивног стила, мотивације за школско учење, професионалних опредељења, вредносних 		

<p>оријентација и ставова, групне динамике одељења и статуса појединца у групи, психолошких чинилаца успеха и напредовања ученика и одељења, применом стандардизованих или ад хок израђених инструмената, метода и техника</p> <ul style="list-style-type: none"> - Саветодавно-инструктивни рад са ученицима који имају тешкоће у учењу, развојне, емоционалне и социјалне тешкоће, проблеме прилагођавања, проблеме понашања - Пружање подршке деци ученицима који се образују по индивидуализираној настави и индивидуалном образовном плану - Пружање подршке ученицима из осетљивих друштвених група. - Идентификовање ученика са изузетним способностима (даровити и талентовани) и пружање подршке таквим ученицима за њихов даљи развој. - Рад са ученицима на унапређењу кључних компетенција, ставова и вредности потребних за живот у савременом друштву: стратегије учења и мотивације за учење, вештине самосталног учења, концепт целоживотног учења, социјалне вештине (ненасилна комуникација, конструктивно решавање проблема, интеркултурална комуникација и уважавање различитости), здрави стилови живота, вештине доношења одлука и друго, - Подршка развоју професионалне каријере ученика професионалним информисањем и саветовањем (на основу процењених способности, интересовања, особина личности, мотивације ученика), - Пружање подршке ученичком активизму и партиципацији у школском животу, подршка Ученичком парламенту - Пружање психолошке помоћи ученику, односно одељењу у акцидентним кризама, - Учествовање у појачаном васпитном раду за ученике који врше повреду правила понашања неоправдано изостану са наставе, односно који својим понашањем угрожавају друге у 	<p>Током године</p>	<p>Директор, наставници, координатори тимова, одељењске старешине, родитељи, спољни сарадници</p>
--	---------------------	---

<p>остваривању њихових права,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Организовање и реализовање предавања, трибина и других активности за ученике из области менталног здравља, педагошке, развојне и социјалне психологије. 		
<p>4. Рад са родитељима, односно старатељима</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прикупљање података од родитеља, односно старатеља који су од значаја за упознавање, ученика и праћење његовог развоја, - Саветодавни рад са родитељима, односно старатељима који имају различите тешкоће у развоју, учењу и понашању, - Саветодавни рад и усмеравање родитеља, односно старатеља чија деца врше повреду правила понашања у школи и којима је одређен појачани васпитни рад, - Сарадња са родитељима, односно старатељима на пружању ученицима који се школују по индивидуалном образовном плану, - Оснаживање родитеља, односно старатеља да препознају карактеристике своје деце које указују на њихове изузетне способности, те да их заједнички са школом подстичу. - Учествовање у реализацији програма сарадње установе са родитељима, односно старатељима (групни разговори, одељењски родитељски састанци и друго), - Сарадња са Саветом родитеља, сарадња са Општинским саветом родитеља - Пружање психолошке помоћи родитељима, односно старатељима чија су деца у акцидентној кризи. 	<p>Током године</p>	<p>Директор, наставници, одељењске старешине, родитељи, спољни сарадници</p>
<p>6. Рад са директором, стручним сарадницима, педагошким асистентом и пратиоцем ученика</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сарадња са директором, стручним сарадницима и апсолвима који се тичу обезбеђивања ефикасности, економичности и 		

<p>флексибилности образовно-васпитнограда</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сарадња са директором и стручним сарадницима на припреми докумената установе, прегледа, извештаја и анализа - Сарадња са директором и стручним сарадницима у организовању трибина, предавања, радионица за ученике, запослене, родитеље, - Сарадња на припреми и реализацији разних облика стручног усавршавања - Учествовање у раду комисије за проверу савладаности програма за увођење у посао васпитача, односно наставника, стручног сарадника - Редовна размена, планирање и усаглашавање заједничких послова - Сарадња са педагошким асистентом и пратиоцем ученика у пружању подршке ученицима који се школују по индивидуалном образовном плану. 	<p>Током године</p>	<p>директор, библиотекар, наставници, одељењске старешине лични пратиоци ученика</p>
<p>7. Рад у стручним органима и тимовима</p> <ul style="list-style-type: none"> - Учествовање у раду, односно наставничког, већа, одељењских већа и педагошког колегијума (давањем саопштења, информисањем о резултатима обављених анализа, прегледа, истраживања и других активности од значаја за образовно-васпитни рад и јачање наставничких компетенција), - Учествовање у раду тимова и стручних актива школе, - Предлагање мера за унапређивање рада стручних органа - Учешће у раду тимова који се формирају за реализацију појединих пројеката, задатака, манифестације, обележавање значајних датума и сл. 	<p>Током године</p>	<p>Директор, наставници, координатори тимова, одељењске старешине, родитељи, ученици</p>
<p>8. Сарадња са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне самоуправе</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сарадња са образовним, здравственим, социјалним и другим институцијама 	<p>Током године</p>	<p>Директор, наставници, координатори тимова, одељењске старешине,</p>

<p>значајним за остваривање циљева образовно-васпитног рада и ученика,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сарадња са локалном заједницом и широм друштвеном средином - Учествовање у раду стручних удружења, њихових органа, комисија, одбора, - Сарадња са психолозима који раде у другим установама, институцијама, организацијама, удружењима од значаја за ученика: 		<p>установе локалне и шире друштвене средине</p>
<p>9. Вођење документације, припрема за рад и стручно усавршавање</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вођење евиденције о сопственом раду у следећој документацији: дневник рада психолога и психолошки досије (картон) ученика, - Вођење евиденције о извршеним анализама, истраживањима, психолошким тестирањима, посећеним часовима и др., - Припрема за све послове предвиђене годишњим програмом и оперативним плановима рада психолога, - Прикупљање и на одговарајући начин чување и заштита материјала који садржи личне податке о деци, односно ученицима, - Стручно усавршавање у установи и ван установе у складу са годишњим личним планом стручног усавршавања 	<p>Током године</p>	<p>Директор, наставници, координатори тимова, одељењске старешине, Реализатори семниара, Стручно друштво</p>

Програм рада школске библиотеке

Програм рада школске библиотеке заснива се на развијању следећих компетенција код ученика:

1. Компетенција за учење
2. Компетенција комуникације
3. Компетенција за рад са подацима и информацијама
4. Компетенција сарадње
5. Дигитална компетенција

Програм рада школског библиотекара обухвата задатке и послове из области образовања и васпитања, као и библиотечно-информацијске послове из домена културних и уметничких аспеката образовања. Својим стручним ангажовањем, задатак школског библиотекара је да доприноси остваривању и унапређивању образовно-васпитног рада у школи, реализујући програм рада прилагођен наставним плановима и програмима. Својим ангажовањем подстиче промовисање читања и самосталност ученика у учењу, даје свој пун допринос развоју информационе писмености (медијске и информатичке) за ученике и наставнике, остварује сарадњу и заједничко планирање активности наставника, школског библиотекара и локалне самоуправе, обезбеђује електронске изворе и приступ ка њима, што омогућава ученицима да овладају вештинама налажења и критичког процењивања датих информација и перманентност учења током читавог живота.

ОБЛАСТИ РАДА

- Планирање и програмирање образовно – васпитног рада
- Праћење и вредновање образовно – васпитног рада
- Рад са ученицима
- Рад са родитељима, односно старатељима
- Рад са директором, психологом, педагошким асистентима и пратиоцима ученика
- Рад у стручним органима и тимовима
- Сарадња са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне самоуправе
- Вођење документације, припрема за рад и стручно усавршавање

АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	УЧЕСНИЦИ	ВРМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Добро дошли прваци – приредба добродошлице првацима • Организација уређења школског паноа на исту тему • Учлањење првака у школску библиотеку и упознавање са радом библиотеке • Допуна библиотечког фонда уџбеницима и приручницима за текућу годину • Послови информисања - школска лектира • Формирање секције • Послови на издавању и преузимању књига • Увођење у табелу задужења свих ученика у школи (по одељењима) 	<p>библиотекар, ученици који учествују у приредби, одељењске старешине 1. и 4. разреда, ученици који похађају боравак, директор, наставници српског језика и књижевности</p>	<p>ђаци прваци, психолог, учитељ у продуженом бораваку</p>	<p>септембар</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Октобар је месец књиге, учешће у организацији посете Сајму књига свих ученика од I до VIII разреда • Послови на издавању и преузимању књига • Сарадња са наставницима • Организовање акције “Поклони књигу школској библиотеци”, рад са ученицима и сарадња са родитељима / старатељима 	<p>библиотекар, одељењске старешине, предметни наставници директор</p>	<p>ученици који желе да посете Сајам књига, наставници српског језика и књижевности, учитељи, родитељи</p>	<p>октобар</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Добродошлица јесени, израда паноа на тему јесени • У оквиру секције (и у сарадњи са учитељима и наставницима) организација израде Зидних новина. • Израда плана допуне књига за школску лектиру • Преглед задужења и уредног враћања књига, послови на преузимању и издавању књига • Организовање Дана школе: приредба поводом Дана школе, уређење хола, сарадња са свим наставницима и запосленим, пружање могућности да ученици што више учествују у прослави 	<p>библиотекар, ученици, директор, наставници српског језика и књижевности, учитељи</p>	<p>ученици</p>	<p>новембар</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Новогодишња представа за ученике разредне наставе • Учешће у организацији трибине Дан борбе против AIDS-а, са ученицима прављење брошуре на дату тему које ће се делити по школи • Организација посете позоришту (или биоскопу), избор представе (филма) 	<p>библиотекар, Дом културе Србобран, ученици, директор, наставници српског језика и књижевности,</p>	<p>ученици, родитељи, учитељи</p>	<p>децембар</p>

<p>везаног за лектуру (или гледање филма прилагођеног садржаја за ученике основношколског узраста)</p> <ul style="list-style-type: none"> • У оквиру секције организовање разговора о гледаној представи (филму) у школској библиотеци • Избор одељења које је прочитало највише књига у првом полугодишту, истицање одељења на пану код библиотеке. Дељење похвалница направљених у ту сврху свим ученицима (читаоцима) • Рад на издавању и примању књига 	<p>учитељи, учитељи у продуженом боравку, Ученички парламент</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Информисање наставника о томе који је писац (књига) најомиљенији међу ученицима • Прослава школске славе Свети Сава • Уређење панона у оквиру Светосавске прославе • Рад на издавању и примању књига 	<p>библиотекар, наставници српског језика и књижевности, ученици, вероучитељ</p>	<p>ученици</p>	<p>јануар</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Поводом Св. Трифуна на пану у холу школе подсетити децу на старе занате • Рад на издавању и примању књига • Сарадња са родитељима 	<p>библиотекар, наставници српског језика и књижевности, ученици, вероучитељ</p>	<p>ученици</p>	<p>фебруар</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Изложба радова поводом Дана жена • Ажурирање стања у фонду библиотеке • Рад на издавању и примању књига • Допуњавање фондова • Организовање акције „Поклони књигу“, да би се тиме допунили фондови • Сарадња са стручним тимовима и активима – наставничким и разредним већима и стручним активима • попуњавање анкете НБС • Сарадња са наставницима 	<p>библиотекар, наставници српског језика и књижевности, ученици, родитељи, Ученички парламент</p>	<p>ученици</p>	<p>март</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Уређење панона „Добро дошло пролеће“ • Учешће у организацији прославе Васкрса у одељењима ученика са сметњама у развоју • Рад на издавању и враћању књига • Сарадња са издавачким кућама • Сарадња са другим библиотекама и размена информација са њима • Помоћ наставницима и учитељима у стручном усавршавању 	<p>библиотекар, одељењске старешине, ученици, директор, административни радник, наставници српског језика и књижевности, учитељи</p>	<p>ученици, родитељи, учитељи</p>	<p>април</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Организовање сусрета са књижевним, 	<p>Дом културе</p>	<p>ученици,</p>	<p>мај</p>

ликовним или музичким ствараоцима или са неким научним радницима. <ul style="list-style-type: none"> • Раздуживање ученика VIII разреда, опроштај са матурантима • Набавка стручне литературе и приручника за наредну годину • Израда паноа такмичења • Рад на школској документацији 	Србобран, Градска библиотека, библиотекар, одељењске старешине, ученици, директор	родитељи, учитељи	
<ul style="list-style-type: none"> • Раздуживање свих ученика • Избор одељења које је прочитало највише књига у другом полугодишту, истицање одељења на пану код библиотеке. Дељење похвалница направљених у ту сврху свим ученицима (читаоцима), подела 3 књиге највреднијим читаоцима (у зависности од узраста и интересовања ученика) • Набавка школске лектире за идућу годину • Попуњавање фонда библиотеке • Израда плана за наредну годину 	библиотекар, одељењске старешине, ученици, директор, административни радник, наставници српског језика и књижевности, учитељи	ученици, родитељи, учитељи	јун

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Програм безбедности и здравља на раду реализује се са циљем развоја следећих компетенција ученика:

- одговоран однос према окоolini;
- одговоран однос према здрављу;
- решавање проблема и
- сарадња.

У школи постоје следећи тимови:

- Стручни тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
 - Тим за здравствену заштиту ученика у школи;
 - Тим за социјалну заштиту ученика у школи

кроз које се реализује програм безбедности и здравља на раду.

Ученик у просеку проведе око седам сати дневно у простору школе, што обухвата време реализације наставе и осталих облика образовно-васпитног рада, као и одморе

између часова, што је један од разлога да безбедност ученика буде главни приоритет школе. Управа школе, као и сви запослени, тимски доприносе стварању сигурног школског окружења.

Сви запослени су упознати са Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује школа, којим је утврђено право ученика на заштиту и безбедност док бораве у школској згради и школском дворишту, на путу између куће и школе, као и ван школске зграде и школског дворишта – за време остваривања образовно-васпитног рада или других активности које организује школа, као што су: екскурзије, настава у природи, посете, манифестације у локалној заједници и сличне активности.

Ученици имају право на заштиту и безбедност од: поступака других лица, болести и повреда, пожара, поплаве, елементарних непогода и других природних појава које могу угрозити безбедност.

У циљу заштите и безбедности ученика школа предузима следеће мере:

- дежурство наставника и помоћно-техничког особља;
- здравствено осигурање ученика;
- видео надзор школске зграде и дворишта
- обезбеђивање свих елемената заштите од пожара, поплаве, елементарних непогода и других природних појава које могу угрозити безбедност ученика школе;
- сарадња са државним органима и органима јединице локалне самоуправе;
- школа је укључена у пројекат организације „Каритас“ који се односи на превенцију и санацију кризних ситуација погођених елементарним непогодама;
- друге мере у циљу заштите и безбедности ученика утврђене законом и општим актом школе:
- сарадња са здравственим установама, Полцијском станицом Србобран, Центром за социјални рад Србобран

Одељењски старешина и наставници који са ученицима обрађују одговарајуће програмске садржаје, обавезни су да ученике упознају са опасностима са којима се могу суочити за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује школа, као и са начином понашања којим се те опасности избегавају или отклањају.

Након прве фазе пројекта организације „Каритас“ у 2022. години, у којој су наставници разредне наставе и ученици првог циклуса прошли обуку о превенцији, заштити и поступању у случају елементарних непогода, а нарочито пожара, пројекат ће се наставити и са осталим запосленим и ученицима другог циклуса. Предвиђена је појачана сарадња са Ватрогасним јединицама и организација показних противпожарних вежби.

Школа води уредне евиденције о редовном похађању наставе свих уписаних ученика, као и евиденцију о деци доспелој за упис у први разред, по списковима које

добија од надлежног општинског органа, а у случају престанка похађања наставе обавештава надлежне органе.

Психолог школе, у сарадњи са одељењским старешином, остварује увид у породичне прилике када уочи промене у понашању и учењу ученика и у случају констатације да постоји недовољна брига и надзор у породици, обраћа се Центру за социјални рад у циљу предузимања мера ради пружања подршке ученику.

Школа сарађује са Домом здравља „Др Ђорђе Бастић“ у вези са здравственим стањем ученика и наставника. Сарадња се односи на обавезне лекарске и систематске прегледе у циљу праћења здравственог стања и предузимања превентивних мера, као и каснијег, евентуалног лечења, као и предавања које одржавају лекари дома здравља (стоматолошка превенција, репродуктивно здравље и сл)

Школа дужи низ година има видео надзор који се сваке године надограђује, што доприноси већој безбедности ученика.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ДРУГИХ ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА КОЈИ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО -ВАСПИТНИ РАД

Школа има Развојни план за период 2020-2025.године, који је усвојен у складу са законима и Статутом школе, на седници Школског одбора 30.01.2020. године.

У Развојном плану су јасно истакнути Мисија и Визија школе као и три развојна приоритета:

РАЗВОЈНИ ПРИОРИТЕТИ ЗА ПЕРИОД 2020-2025. ГОДИНЕ

1. ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА У СВИМ АСПЕКТИМА ЊИХОВОГ РАЗВОЈА

Подршка укупном развоју свих наших ученика- интелектуалном, емотивном, социјалном, као и развоју међупредметних компетенција и система знања и вештина који ће им омогућити успешан наставак школовања и професионални развој.

Задатак 1– Подстицање позитивне и демократске атмосфере међу ученицима школе

Задатак 2 – Развој међупредметних компетенција, система знања и вештина који ће ученицима омогућити успешан будући професионални развој

2. ОПРЕМАЊЕ ШКОЛЕ У СКЛАДУ СА КРИТЕРИЈУМИМА САВРЕМЕНЕ НАСТАВЕ

Уређење простора школе и школског дворишта, опремање и набавка наставних средстава у складу са критеријумима савремене наставе, развој и неговање свести код запослених, ученика и родитеља о значају уређења и чувања простора у коме свакодневно боравимо, учимо и развијамо се.

Задатак 1 – Опремање, уређивање и оплемењивање школског простора

Задатак 2 - Набавка наставних средстава у складу са критеријумима савремене наставе

3. ЈАЧАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА НАСТАВНИКА КАО ПРЕДУСЛОВ ИЗВОЂЕЊА КВАЛИТЕТНЕ НАСТАВЕ

Континуирано стручно усавршавање запослених у школи је основни предуслов за достизање прописаних стандарда квалитета рада установе.

Сви запослени стручно ће се усавршавати у складу са приоритетима образовања и васпитања ученика, а на основу сагледавања личних планова професионалног развоја, резултата самовредновања и вредновања рада школе, односно сагледавања нивоа развијености свих компетенција:

K1 – Компетенције за наставну област, предмет и методику наставе

K2 – Компетенције за поучавање и учење

K3 – Компетенције за подршку развоја личности ученика

K4 – Компетенције за комуникацију и сарадњу

ПРОМОЦИЈА ШКОЛЕ И АКТУЕЛНИ ПРОЈЕКТИ

- Носилац задатака из ове области је Тим за представљање школе, који се бави промоцијом угледа, свих важних активности и резултата школе на локалним медијима и шире, као и на школском сајту чија је адреса: <http://www.osvuksrbobran.edu.rs/>
- Осим школског сајта, рад школе се промовише и на facebook страници школе <https://www.facebook.com/profile.php?id=100079428545306>
- Наша школа тренутно учествује у следећим пројектима:
 - „За зеленије школе Војводине“ у организацији Покрајинског секретаријата за прописе, управу и националне мањине – националне заједнице
 - „Стоп насиљу“ у организацији Министарства просвете, науке и технолошког развоја
 - „Смањивање ризика од природних катастрофа“ у организацији Caritas (платформа основана од старане Генералне скупштине Уједињених Нација)

- „Селфи“ - бесплатан инструмент за самовредновање школа који је развила Европска комисија са групом европских стручњака из области образовања, са циљем да се подрже школе у примени дигиталних технологија за наставу и учење
- „Учимо заједно“ пројекат који је намењен као подршка процесу инклузије, а у сарадњи и организацији Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Европске уније и Уницефа, базиран под називом „Унапређени равноправног приступа и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка, а који финансира Европска унија, подржава Уницеф
- „Цветај смиље и босиле“, пројекат у који могу да се укључе сви појединци, ради унапређивања наставе и изградње „зелене учионице“ у нашој школи, на сајту donacije.rs

ПЛАН РАДА УЧЕНИЧКОГ ПАРЛАМЕНТА

Ученички парламент чине по два представника сваког одељења седмог и осмог разреда, које бирају ученици на састанку одељењске заједнице, као и ученик који је биран из одељења за ученике са сметњама у развоју.

По један члан Ученичког парламента је изабран и ангажован у раду стручних тимова и актива што је наведено у Годишњем плану рада школе.

Парламент учествује у раду Школе кроз следеће активности:

- даје мишљење и предлоге стручним органима и руководећим органима о правилима понашања, мерама безбедности, Годишњем програму рада, Школском програму, избору уџбеника, слободним активностима...
 - разматра односе и атмосферу у школи;
 - учествује у самовредновању и школском развојном планирању;
 - узима учешће у осталим активностима од значаја за ученике
 - сарађује са Канцеларијом за младе;
- сарађује са Ученичким парламентима других школа

АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> - Састанак тима за подршку ученичком парламенту и подела рада - Конституисање Ученичког парламента - Избор руководства Ученичког парламента - Упознавање чланова Парламента са законским оквиром деловања парламента, са правима и дужностима чланова; упознавање са нормативним актима школе (Статут; Програм рада школе); Законом о основама система (део који се односи на ученике); Правилником о понашању ученика; Пословником о раду парламента и сл. - Израда и усвајање Програма рада Ученичког парламента у овој школској години - Обележавање 27.9. Светски дан туризма 	Септембар
<ul style="list-style-type: none"> -Активности у току дечије недеље -Проблеми у школском животу и дискусија на тему побољшања услова школског живота и промоције учтивог понашања-анкета или интервју чланова парламента 	Октобар
<ul style="list-style-type: none"> -Европски дан науке-7.11. -Светски дан проналазача-9.11. -Међународни дан науке и мира- 11.11. -Дан детета-20.11 -Међународни хуманитарни рад-23.11. 	Новембар
<ul style="list-style-type: none"> -Учешће ученика у оцењивању и процењивању квалитета рада школе (путем анкета,упитника..). -Међународни дан волонтера-5.12. -Међународни дан миграната-18.12 	Децембар
<ul style="list-style-type: none"> -Прослава дана Светог Саве 	Јануар
<ul style="list-style-type: none"> -Избор уџбеника за наредне школске године -Дан заљубљених - обележавање 	Фебруар
<ul style="list-style-type: none"> -Хуманитарне и волонтерске акције 	Током целе године
<ul style="list-style-type: none"> -Светски дан шале- обележавање -Професионална оријентација - представљање средњих школа, израда презентација, паноа, анкета и сл. 	Април
<ul style="list-style-type: none"> -Избор Ученика генерације -Професионална оријентација – трибина -Међународни празник рада- 1.5. 	Мај

Дан Европе- 9.5.	
Анализа рада Ученичког парламента - Извештај о раду	Јун
<ul style="list-style-type: none"> - Чланови Парламента као вршњачки едукатори - преношење искустава у своје одељење; покретање акција на нивоу одељења - Културно - забавни живот ученика - осмишљавање активности - Сарадња са управом школе; понашање ученика; испуњавање обавеза ученика - Предлози за осавремењивањ наставе - Организовање предавања о болистима зависности. - Обележавање Дана државности - Како безбедно користити интернет - Сусрет са претставницима ђачког парламента других школа и размена искуства- посета средњој школи у нашем месту - Прављење паноа са сликама о раду ђачког парламента - Обележавање светског дана животне средине. - Сарадња са локалним установама 	Током године

У оквиру Ученичког парламента раде и вршњачки тимови :

1. Вршњачки тим за заштиту животне средине
2. Вршњачки тим за професионалну оријентацију
3. Вршњачки тим за промовисање здравих стилова живота

- План активности наведених вршњачких тимова доноси се на састанцима Ученичког парламента на почетку сваке школске године и саставни су делови Годишњег плана рада школе.

ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА И НАПРЕДОВАЊА УЧЕНИКА

Праћење реализације Школског програма вршиће се континуирано кроз процесе вредновања и самовредновања рада школе. Тим за самовредновање рада школе сваке године ће вршити вредновање појединих кључних области, а Тим за Развој школског програма пратиће његову реализацију. На кварталима, полугодишту, крају наставне и крају школске године врши се и документује анализа успеха и дисциплине ученика школе, о чему се обавештава Наставничко веће. Одељењске старешине писмено обавештавају родитеље о успесима деце на кварталима, полугодишту и на крају школске године, путем писменог обавештења, ђачких књижица и сведочанстава. Директор школе и школски психолог сваке школске године прате реализацију одређеног броја наставних часова и осталих облика о-в рада о чему се такође води документација. На facebook страници школе, сајту школе, летопису, као и на налозима на друштвеним мрежама редовно се објављују извештаји о животу и раду школе. Тим за обезбеђивање квалитета и рада установе такође ће пратити реализацију Школског програма и доносити предлоге и мере за његово унапређивање.

Председник Школског одбора:

Директор школе:

(Слободан Ракић)

(Ружица Милић)